

ELT + V

ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΞΕΝΩΝ
ΓΛΩΣΣΩΝ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΜΗ
ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ

Αριθμός έργου 2020-1-UK01-KA204-078807

Ενότητα 3: Διάρθρωση της μάθησης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας, του σχεδιασμού και των πόρων

Η στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνεπάγεται έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας περιεχομένων

ΕΝΟΤΗΤΑ 3.....	3
<i>Γενική εισαγωγή.....</i>	<i>3</i>
<i>1. Ο ρόλος των μαθησιακών στόχων για τη διδασκαλία των γλωσσών .....</i>	<i>3</i>
<i>2. Πώς να θέσετε μαθησιακούς στόχους για την ομάδα των μαθητών σας.....</i>	<i>6</i>
<i>3. Πώς να οικοδομήσετε μαθήματα γύρω από μαθησιακούς στόχους .....</i>	<i>8</i>
<i>4. Φορείς για τη συμμετοχή των μαθητών .....</i>	<i>14</i>
<i>Συμπέρασμα.....</i>	<i>22</i>
<i>Παράρτημα 3.1. Σκέψεις σχετικά με τους μαθησιακούς στόχους.....</i>	<i>23</i>
<i>Παράρτημα 3.2. Αντανάκλαση των όρων που έχουν επισημανθεί και γλωσσάρι .....</i>	<i>24</i>
<i>Παράρτημα 3.3. Μαθησιακοί στόχοι προσανατολισμένοι στη δράση .....</i>	<i>27</i>
<i>Παράρτημα 3.4. Μετρήσιμη πρόοδος .....</i>	<i>28</i>
<i>Παράρτημα 3.5. Τύποι μαθησιακών στόχων .....</i>	<i>29</i>
<i>Παράρτημα 3.6. με επίκεντρο τον εκπαιδευόμενo centred Μαθησιακοί στόχοι.....</i>	<i>30</i>
<i>Παράρτημα 3.7. Συμμετοχή των εκπαιδευόμενων στον καθορισμό των μαθησιακών στόχων....</i>	<i>31</i>
<i>Παράρτημα 3.8. Λαμβάνοντας υπόψη το σημείο εκκίνησης των μαθητών .....</i>	<i>32</i>
<i>Παράρτημα 3.9. Λαμβάνοντας υπόψη τη γλωσσική προϋπόθεση των μαθητών σας.....</i>	<i>33</i>
<i>Παράρτημα 3.10. Συμμετοχή - Μελέτη - Ενεργοποίηση: Αλληλουχία μαθησιακών δραστηριοτήτων.....</i>	<i>34</i>
<i>Παράρτημα 3.11. Διδακτικές δραστηριότητες: Αναζήτηση του ρόλου του δασκάλου .....</i>	<i>35</i>
<i>Παράρτημα 3.12. Σχεδιάστε το δικό σας σχέδιο μαθήματος .....</i>	<i>36</i>
<i>Παράρτημα 3.13. Διαφορετική τάξη.....</i>	<i>38</i>
<i>Παράρτημα 3.14. Ομοιογενής ομαδοποίηση.....</i>	<i>39</i>
<i>Παράρτημα 3.15. Ετερογενής ομαδοποίηση .....</i>	<i>40</i>
<i>Παράρτημα 3.16. Εσωτερική διαφοροποίηση ανά επίπεδο δυσκολίας.....</i>	<i>41</i>
<i>Παράρτημα 3.17. Αύξηση του χρόνου ομιλίας των μαθητών .....</i>	<i>42</i>
<i>Παράρτημα 3.18. Γεωγραφία στην τάξη για διαδραστικά μαθήματα - προβληματισμός .....</i>	<i>43</i>
<i>Παράρτημα 3.19. Γεωγραφία στην τάξη για διαδραστικά μαθήματα - μετασχηματισμός.....</i>	<i>44</i>
<i>Παράρτημα 3.20. Ενεργοποίηση μαθητών.....</i>	<i>45</i>

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

Γενική εισαγωγή

Ως καθηγητές ξένων γλωσσών αναρωτιόμαστε συνεχώς πώς μπορούμε να υποστηρίξουμε με επιτυχία τη γλωσσική μάθηση των μαθητών μας με τα μαθήματά μας. Σε αυτή την ενότητα θα θέλαμε να σας παρουσιάσουμε την έννοια των μαθησιακών στόχων ως ένα ισχυρό εργαλείο για τη δόμηση όχι μόνο της μάθησης, αλλά και της διδασκαλίας σας. Ο καθορισμός κατάλληλων, παρακινητικών και εφικτών μαθησιακών στόχων για την ομάδα των μαθητών σας μπορεί να σας καθοδηγήσει κατά το σχεδιασμό του μαθήματός σας, αλλά σας βοηθά επίσης να εστιάσετε τη διδασκαλία σας γύρω από τους μαθητές σας και να τους δώσετε την ευκαιρία να αξιολογήσουν τη δική τους πρόοδο. Θα ολοκληρώσουμε με ένα κεφάλαιο σχετικά με τις στρατηγικές για να δραστηριοποιήσετε τους μαθητές σας και να δημιουργήσετε ένα περιβάλλον κατάλληλο για την ενεργό συμμετοχή τους.

1. Ο ρόλος των μαθησιακών στόχων για τη διδασκαλία των γλωσσών

Σκεφτείτε για λίγο το τελευταίο σας μάθημα. Προσδιορίστε τι ήταν αυτό που οι μαθητές θα έπρεπε να είναι σε θέση να κάνουν στο τέλος του μαθήματος, το οποίο δεν ήταν σε θέση να κάνουν πριν;

Οι μαθησιακοί στόχοι ως στόχος που πρέπει να επιτευχθεί από τους εκπαιδευόμενους

Αυτός ο μετασχηματισμός των ικανοτήτων του μαθητή είναι αυτό που εννοούμε όταν χρησιμοποιούμε τον όρο μαθησιακός στόχος. Θέτουν έναν στόχο για τους εκπαιδευόμενους που πρέπει να επιτύχουν μέσα από το μάθημα.

Θα βρείτε επίσης μαθησιακούς στόχους σε πρόσφατα βιβλία εκμάθησης γλωσσών ή σε διαδικτυακούς πόρους, εδώ είναι ένα παράδειγμα:

What you will do
This unit is about meeting people. These are the skills you will practise.
Which are the most useful for you? Tick the boxes.

Listening and speaking

Skill	Skill code
☐ Talk about people's lives and things they did in the past	Lr/E2.2a, 2b, 2c, 2d; Sc/E2.2c, 2d, 3a, 3b
☐ Meet and greet people	Lr/E2.1d, 6b; Sd/E2.1a; Sc/E2.1a
☐ Apologise and give reasons	Sc/E2.3d
☐ Describe people	Sc/E2.2f, 3f

Reading and writing

Skill	Skill code
☐ Write about things that happened in the past	Ww/E2.1b; Rw/E2.3a, 4a
☐ Write about people and their lives	Wt/E2.1a; Ws/E2.1a
☐ Read texts about people and their lives	Rw/E2.2a, 1b; Rt/E2.1a, 4a; Rs/E2.1b

Σχήμα 1 Ίδρυμα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (2021). *ESOL Learner Materials, Entry 2, Unit 2.*
<https://esol.excellencegateway.org.uk/content/etf700>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.1.

Σκέψεις σχετικά με τους μαθησιακούς στόχους

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.2.

Σκέψεις για τους υπογραμμισμένους όρους και γλωσσάριο

Έμφαση στις επικοινωνιακές δεξιότητες κατά τον καθορισμό των μαθησιακών στόχων

Όπως βλέπετε στο παραπάνω παράδειγμα, οι μαθησιακοί στόχοι επικεντρώνονται κυρίως στις επικοινωνιακές δεξιότητες όσον αφορά τις τέσσερις **ικανότητες** (για λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τους όρους που επισημαίνονται, ανατρέξτε στη δραστηριότητα 3.2). Για την απόκτηση αυτών των δεξιοτήτων απαιτούνται πολλές διαφορετικές επιμέρους δεξιότητες, που αφορούν γραμματικές δομές, λεξιλόγιο, φωνητική ή πολιτισμικές γνώσεις.

Αυτές οι επιμέρους δεξιότητες πρέπει βέβαια να διδαχθούν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων (βλ. κεφάλαιο 3.3), αλλά είναι εξαιρετικά χρήσιμο να χρησιμοποιείτε συνολικούς μαθησιακούς στόχους όπως οι παραπάνω ως κοινό νήμα για τα μαθήματά σας.

Σε μια **προσέγγιση προσανατολισμένη στη δράση**, όπου οι εκπαιδευόμενοι θεωρούνται *“χρήστες της γλώσσας και κοινωνικοί παράγοντες, και συνεπώς βλέπουν τη γλώσσα ως μέσο επικοινωνίας και όχι ως αντικείμενο μελέτης”* (Συμβούλιο της Ευρώπης 2020, 29), είναι σημαντικό να σκεφτόμαστε τα επικοινωνιακά καθήκοντα κατά το σχεδιασμό των μαθησιακών στόχων. Σύμφωνα με αυτή την προσέγγιση, η γλωσσική διδασκαλία θα πρέπει πρωτίστως να επιτρέπει στους μαθητές να αντιμετωπίζουν “αποστολές” στην ξένη γλώσσα. “Αποστολές”, που είναι πιθανό να συναντήσουν στην καθημερινή τους ζωή.

Μαθησιακοί στόχοι ως καθοδήγηση κατά τη λήψη αποφάσεων για τη διδασκαλία

Συχνά, ειδικά στο πλαίσιο ενός επίσημου γλωσσικού μαθήματος, το περιεχόμενο που πρέπει να μεταδοθεί στο χρόνο που προβλέπεται από το πρόγραμμα σπουδών μπορεί να είναι συντριπτικό: λεξιλόγιο, γραμματικές δομές, φωνητική, πολιτισμικές πτυχές. Η ύπαρξη ευρέων μαθησιακών στόχων που συνδέονται με την πραγματικότητα του μαθητή μπορεί να σας βοηθήσει να αποφασίσετε, ποιο είναι το σημαντικό στοιχείο για την ομάδα των μαθητών σας και να δώσετε προτεραιότητα.

Σκεφτείτε ένα σενάριο μαθήματος, όπου χρονικά είστε πολύ πίσω και πρέπει να επεξεργαστείτε γρήγορα και αυθόρμητα ποια μέρη θα αφήσετε έξω. Λάβετε υπόψη τον μαθησιακό στόχο του μαθήματος για να αποφασίσετε τι είναι απαραίτητο για τους εκπαιδευόμενους προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος.

Ή σκεφτείτε αυτό το σενάριο: Έχετε αμφιβολίες σχετικά με το ποιες δραστηριότητες θέλετε να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευόμενοι για να προσεγγίσουν έναν συγκεκριμένο στόχο. Σκεφτείτε τη δεξιότητα που χρειάζονται για να επιτύχουν τον μαθησιακό στόχο. Αν πρόκειται για εργασία ομιλίας, θα πρέπει να εκπαιδεύσετε την ομιλία, αν πρόκειται για εργασία γραφής, θα πρέπει να αφιερώσετε χρόνο για να εκπαιδεύσετε ακριβώς αυτό. Δεν αρκεί να παρέχετε απλώς όλα τα δεδομένα εισόδου (γραμματική, λεξιλόγιο, στελέχη προτάσεων, πολιτισμικά στοιχεία) και να ελπίζετε ότι οι μαθητές θα τα συναρμολογήσουν σε ένα ουσιαστικό αποτέλεσμα. Η εκμάθηση της γλώσσας λειτουργεί σαν μυς και οι δεξιότητες πρέπει να προπονηθούν. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την ομιλία, η οποία για πολλούς ανθρώπους συνδέεται με κοινωνικό άγχος και πρέπει να προετοιμάζεται διεξοδικά.

Δημιουργώντας μια μετρήσιμη πρόοδο για τους διδάσκοντες και τους εκπαιδευόμενους

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.3.

Μαθησιακοί στόχοι
προσανατολισμένοι στη
δράση

Ενώ οι μαθησιακοί στόχοι μπορούν να καθοδηγήσουν εσάς ως εκπαιδευτικό κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας σας, δίνουν επίσης καθοδήγηση στον μαθητή. Εξηγούν τους ακαδημαϊκούς στόχους που αναμένεται να επιτύχουν και, ως εκ τούτου, δίνουν νόημα στις δραστηριότητες που ετοιμάσατε. Αυτό ενισχύει τα κίνητρα, παρέχοντας απαντήσεις σε ερωτήσεις όπως

"Γιατί πρέπει να το κάνω αυτό;"

ή

"Πότε θα το χρησιμοποιήσω αυτό;"

Η έλλειψη διαφάνειας όσον αφορά τους μαθησιακούς στόχους μπορεί να οδηγήσει σε απογοήτευση, σύγχυση και να παρεμποδίσει σημαντικά τη διαδικασία μάθησης.

Η σαφής επικοινωνία των μαθησιακών στόχων δίνει επίσης την ευκαιρία στους μαθητές να ελέγχουν πώς τα καταφέρνουν. Κοιτάξτε ξανά τα παραδείγματα στο Σχήμα 1. Ποιες θα ήταν οι εργασίες με τις οποίες θα μπορούσατε να κλείσετε ένα μάθημα, οι οποίες αντιστοιχούν στις δεξιότητες, που αναμένεται να εκπαιδεύσουν οι μαθητές;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.4.

Μετρήσιμη πρόοδος

Μαθησιακοί στόχοι ως τρόπος ενίσχυσης της αυτονομίας των μαθητών

Οι διαφανείς μαθησιακοί στόχοι και η δυνατότητα των εκπαιδευομένων να αξιολογούν τις δεξιότητες που αποκτούν είναι ένα σημαντικό βήμα προς την **αυτονομία των εκπαιδευομένων**.

Τα μαθήματα που ακολουθούν την αρχή της αυτονομίας των μαθητών βοηθούν τους μαθητές να σκέφτονται πάνω στη δική τους μαθησιακή διαδικασία. Με τον αυτοαναστοχασμό οι μαθητές αποκτούν τον έλεγχο και αναλαμβάνουν την ευθύνη για το τι και πώς θέλουν να μάθουν. Τους δίνει επίσης τη δυνατότητα να μαθαίνουν ανεξάρτητα και να μεταφέρουν τη μάθηση έξω από την τάξη και στην ατομική τους κατάσταση ζωής.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Για περισσότερα σχετικά με τους μαθησιακούς στόχους:

Gunner, J. (2021). Καλογραμμένα παραδείγματα μαθησιακών στόχων. Το λεξικό σας.

<https://examples.yourdictionary.com/well-written-examples-of-learning-objectives.html>

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προσέγγιση προσανατολισμένη στη δράση:

LincDire (2018). Σεμινάριο 4. Η προσέγγιση προσανατολισμένη στη δράση.

<https://www.youtube.com/watch?v=pE1rFDpNfhk>

Picardo, Enrica (2014). Από την επικοινωνιακή στην προσανατολισμένη στη δράση: A RESEARCH PATHWAY.

[https://www.lincdireproject.org/wp-](https://www.lincdireproject.org/wp-content/uploads/ResearcherShareFolder/Readings/From%20Communicative%20to%20Action-Oriented.pdf)

[content/uploads/ResearcherShareFolder/Readings/From%20Communicative%20to%20Action-Oriented.pdf](https://www.lincdireproject.org/wp-content/uploads/ResearcherShareFolder/Readings/From%20Communicative%20to%20Action-Oriented.pdf)

Περισσότερα σχετικά με την προετοιμασία για ομιλία:

Βρετανικό Συμβούλιο (2020). Διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας. Διδασκαλία δεξιοτήτων ομιλίας 1.

<https://www.teachingenglish.org.uk/article/teaching-speaking-skills-1>

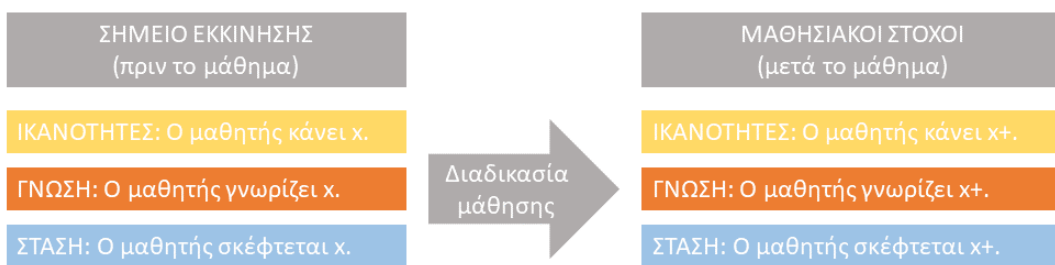
2. Πώς να θέσετε μαθησιακούς στόχους για την ομάδα των μαθητών σας

Τύποι μαθησιακών στόχων που ανταποκρίνονται σε διαφορετικές ικανότητες: γνώσεις, δεξιότητες και συμπεριφορές

Για τη διατύπωση των μαθησιακών στόχων είναι χρήσιμο να εργάζεστε με εκφράσεις "μπορώ να κάνω" (σε αντίθεση με εκφράσεις "ξέρω"). Αυτό σας βοηθά να εστιάσετε σε επικοινωνιακές δεξιότητες, που θα είναι χρήσιμες για τους μαθητές σας να εφαρμόσουν στην πραγματική ζωή. Όπως είδαμε στο Σχήμα 1, αυτού του είδους οι μαθησιακοί στόχοι αναφέρονται στις δεξιότητες, τις οποίες οι μαθητές πρόκειται να ενισχύσουν μέσω του μαθήματος.

Υπάρχουν όμως και άλλα είδη μαθησιακών στόχων και, ιδανικά, είναι αλληλένδετοι και συμβάλλουν ο ένας στον άλλον:

- ✓ **ΓΝΩΣΕΙΣ:** Πρόκειται για γνωσιακούς μαθησιακούς στόχους που περιγράφουν τι γνωρίζει ένα άτομο που δεν γνώριζε προηγουμένως. Συχνά αυτό αναφέρεται στο σύστημα της γλώσσας, αλλά θα μπορούσε επίσης να είναι πολιτισμική γνώση.
Παράδειγμα: Ο μαθητής γνωρίζει πώς να σχηματίζει τον αόριστο των ρημάτων.
- ✓ **ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ:** Αυτοί είναι πραγματιστικοί μαθησιακοί στόχοι που περιγράφουν τι μπορεί να κάνει ένας εκπαιδευόμενος μετά από ένα μάθημα.
Παράδειγμα: Ο μαθητής μπορεί να συστηθεί σε έναν συμμαθητή του.
- ✓ **ΣΤΑΣΗ:** Αυτό αναφέρεται σε μαθησιακούς στόχους που περιγράφουν μια μεταμόρφωση του τι αισθάνονται, σκέφτονται ή θέλουν οι εκπαιδευόμενοι. Αυτοί θα μπορούσαν να ανήκουν στη σφαίρα της διαπολιτισμικότητας ή του αναστοχασμού σχετικά με τη δική τους μάθηση.
Παράδειγμα: Ο μαθητής ευαισθητοποιείται για τις διαπολιτισμικές διαφορές σχετικά με το πώς να απορρίπτει ευγενικά μια προσφορά.

Σχήμα 2 Πεδία μαθησιακών στόχων

Σε μια προσέγγιση προσανατολισμένη στη δράση, οι μαθησιακοί στόχοι που επικεντρώνονται απλώς στη γνώση των μηχανισμών του γλωσσικού συστήματος δεν εξυπηρετούν την πρόθεση σχεδιασμού στοχευμένων μαθημάτων, τα οποία επιτρέπουν στους μαθητές να αποδίδουν στην ξένη γλώσσα. Είναι βέβαια σημαντικό να γνωρίζει κανείς τους κανόνες από τους οποίους αποτελείται το γλωσσικό σύστημα, αλλά η γνώση των κανόνων είναι απλώς ένα μέσο για να επιτευχθεί ένας σκοπός, δηλαδή να καταστεί δυνατή η επικοινωνία - για τους μαθητές να κατανοούν και να γίνονται κατανοητοί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.5.

Τύποι μαθησιακών
στόχων

Αν θέλετε να εισαγάγετε τις κτητικές αντωνυμίες, το να τις γνωρίσουν και να τις χρησιμοποιήσουν οι μαθητές είναι ένας λειτουργικός μαθησιακός στόχος που τελικά θα εξυπηρετήσει έναν επικοινωνιακό στόχο, όπως το να μπορέσει ο μαθητής να παρουσιάσει την οικογένειά του.

Μαθησιακοί στόχοι έναντι διδακτικών στόχων: ο μαθητής στο επίκεντρο

Τελειώσαμε το προηγούμενο κεφάλαιο με τη σημασία της διαφάνειας των μαθησιακών στόχων, η οποία αποτελεί απαραίτητο θεμέλιο για τη διατήρηση των κινήτρων των εκπαιδευομένων και την πιθανότητα επίτευξης των στόχων. Σας έχει συμβεί όμως ποτέ να διδάξετε ένα μάθημα που φτιάξατε μόνοι σας ή προσαρμόσατε από ένα βιβλίο μαθημάτων και να συνειδητοποιήσετε κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας: Αυτός ο στόχος δεν αφορά καθόλου την ομάδα των μαθητών μου!

Ειδικά όταν εργάζεστε με πρόσφυγες ή αιτούντες άσυλο, η κατάσταση διαβίωσης του εκπαιδευτικού είναι πιθανότατα πολύ διαφορετική από εκείνη των μαθητών του και είναι μέρος της δουλειάς του εκπαιδευτικού να λάβει υπόψη την οπτική γωνία των μαθητών και να αξιολογήσει για ποιες “αποστολές” που τους αφορούν πρέπει να προετοιμαστούν οι μαθητές.

Συμμετοχή των εκπαιδευομένων στη διαδικασία καθορισμού των μαθησιακών στόχων

Σε ένα επίσημο πλαίσιο μαθημάτων, που απευθύνονται ειδικά στην ομάδα-στόχο, το πρόγραμμα σπουδών θα είναι σχεδιασμένο για τις ανάγκες αυτής της ομάδας. Όμως, όπως ανακαλύψαμε στο κεφάλαιο 1, δύσκολα υπάρχει κάποια ομάδα εκπαιδευομένων που να είναι ομοιογενής και να μπορεί να εξυπηρετηθεί από μια προσέγγιση ενός μεγέθους για όλους, στην πραγματικότητα τα ατομικά επιθυμητά ή/και αναγκαία μαθησιακά αποτελέσματα των εκπαιδευομένων μπορεί να είναι τόσο πολλά όσο και ο αριθμός των εκπαιδευομένων στην τάξη σας.

Στο πνεύμα της αυτονομίας των μαθητών, γιατί δεν βάζετε τους ίδιους τους μαθητές να θέτουν τους στόχους;

Ειδικά όταν οι μαθητές σας βρίσκονται σε επίπεδο αρχάριου, η πρόσβαση στα ατομικά κίνητρα και τους στόχους τους μπορεί να είναι πρόκληση. Επίσης, ορισμένοι εκπαιδευόμενοι λόγω της μαθησιακής κουλτούρας που βίωσαν νωρίτερα μπορεί να μην έχουν συνηθίσει να συμμετέχουν ενεργά στη μάθησή τους και να μοιράζονται τα κίνητρά τους. Έτσι, πρέπει να καθοδηγούνται στην έκφραση των προσωπικών τους κινήτρων.

Για παράδειγμα, θα μπορούσατε να ετοιμάσετε ένα φύλλο εργασίας με την ερώτηση

Γιατί θέλετε να μάθετε τη γλώσσα-στόχο;

και παρέχουν διάφορες επιλογές:

Θέλω να

- ✓ *Μιλήσω με τους γείτονές μου*
- ✓ *Αγοράσω κάτι σε ένα κατάστημα*
- ✓ *Μιλήσω με τους δασκάλους των παιδιών μου*
- ✓ *Να μιλήσω με την οικογένεια του συντρόφου μου*
- ✓ *Διαβάσω επιστολές*
- ✓ *Επικοινωνώ με τις αρχές*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.6.

**Μαθησιακοί στόχοι με
επίκεντρο τον μαθητή**

- ✓ Βρω μια θέση εργασίας
- ✓ Γράψω μια επιστολή
- ✓ ...

Οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν μία ή περισσότερες επιλογές.

Αυτό θα μπορούσε να γίνει σε μικρές ομάδες, με όλη την τάξη ή σε συνεργασία μεταξύ μαθητών. Για να διευκολύνετε τους εντελώς αρχάριους, μπορείτε να υποστηρίξετε την κατανόησή τους με εικόνες που απεικονίζουν τις παραπάνω καταστάσεις.

Όπως βλέπετε, ακόμη και με εντελώς αρχάριους μπορείτε να βρείτε τρόπους για να κάνετε τους μαθητές να προβληματιστούν σχετικά με τα κίνητρα μάθησης και τους μαθησιακούς τους στόχους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.7.
Συμμετοχή των μαθητών στους μαθησιακούς στόχους

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

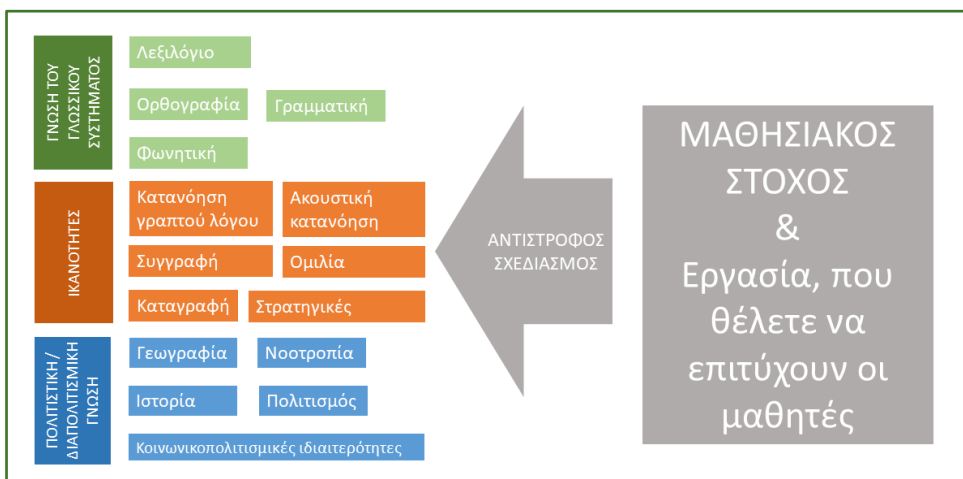
Για περισσότερα σχετικά με τους μαθησιακούς στόχους διαβάστε στο:

Shabatura, J. (2013). Χρήση της ταξινόμησης του Bloom για τη συγγραφή αποτελεσματικών μαθησιακών στόχων. Πανεπιστήμιο του Αρκάνσας. <https://tips.uark.edu/blooms-taxonomy-verb-chart/>

3. Πώς να χτίσετε ένα μάθημα γύρω από μαθησιακούς στόχους

Σχεδιασμός μαθήματος με αντίστροφο σχεδιασμό

Ο επιλεγμένος μαθησιακός στόχος είναι επίσης πολύ χρήσιμος για να σας κατευθύνει κατά τη διαδικασία σχεδιασμού του μαθήματος. Ένας αποτελεσματικός τρόπος σχεδιασμού του μαθήματός σας είναι να τον κάνετε αντίστροφα ξεκινώντας από το έργο που οι μαθητές σας πρέπει να επιτελέσουν στο τέλος. Από εκεί πηγαίνετε πίσω στους διάφορους τομείς της γλωσσικής κατάρκτησης και κάντε καταγισμό ιδεών για το ποιες επιμέρους δεξιότητες ή/και γνώσεις είναι απαραίτητες για την επίτευξη του μαθησιακού στόχου. Κάποιοι τομείς μπορεί να μην θιγούν καθόλου και κάποιοι να είναι πιο σημαντικοί από άλλους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.8.
Λαμβάνοντας υπόψη το σημείο εκκίνησης των μαθητών

Σχήμα 3: Σχεδιασμός μαθήματος με αντίστροφο σχεδιασμό

Και εδώ θα πρέπει να λάβετε υπόψη το σημείο εκκίνησης των μαθητών. Σε ποιο πεδίο δεξιοτήτων ή γνώσεων η ομάδα των εκπαιδευομένων σας χρειάζεται ανανέωση και σε ποια πεδία θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή;

Όταν σκεφτόμαστε τις επιμέρους γνώσεις και δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσουν οι μαθητές, βοηθάει να έχουμε κατά νου αυτές τις ιδιαιτερότητες και να σχεδιάζουμε δραστηριότητες που εξισορροπούν τις διαφορετικές συνθήκες μάθησης των μαθητών.

Βλέπε επίσης το επόμενο κεφάλαιο για την εσωτερική διαφοροποίηση.

Το σημείο εκκίνησης των μαθητών σας

Στην ενότητα 1 έχετε ήδη εξοικειωθεί με το ιστορικό του μαθητή.

Όταν σκέφτεστε τα ατομικά σημεία εκκίνησης των μαθητών σας, βοηθά επίσης να ρίξετε μια ματιά στην πρώτη τους γλώσσα. Η **πολύγλωσση προσέγγιση** στη διδασκαλία και εκμάθηση γλωσσών έχει ως στόχο να αγκαλιάσει την πολυγλωσσία των μαθητών. Αν εξετάσετε την πρώτη γλώσσα των μαθητών, αυτό σας επιτρέπει να αναγνωρίσετε τις διαφορετικές προϋποθέσεις για τη μάθηση. Παρόλο που είναι πιθανό να μην μιλάτε ή να μην καταλαβαίνετε αυτή τη γλώσσα, σας βοηθά να εξοικειωθείτε με τις ιδιαιτερότητες των πρώτων γλωσσών των μαθητών σας. Θα σας δώσει πληροφορίες σχετικά με τις συγκεκριμένες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μαθητές σας κατά την κατάκτηση της νέας γλώσσας και μπορεί να σας δώσει κρίσιμες ενδείξεις σχετικά με το τι πρέπει να συμπεριλάβετε στη διδασκαλία σας.

Κάνοντας ένα σχέδιο μαθήματος

Τώρα ξέρετε, αυτό που χρειάζεται να εξερευνήσουν και να εξασκήσουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος οι μαθητές σας, είναι η πρώτη ύλη από την οποία θα φτιαχτεί το μάθημά σας.

Υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις στον προγραμματισμό των μαθημάτων και, ανάλογα με τον τόπο διαμονής σας, διαφορετικές διδακτικές παραδόσεις για το πώς ακριβώς πρέπει να σχεδιάζεται το μάθημα. Αλλά με κάθε τρόπο, υπάρχει πάντα ένας κατάλογος βασικών ερωτημάτων που πρέπει να θέτετε στον εαυτό σας όταν σχεδιάζετε ένα μάθημα. Η εξέταση αυτών των πτυχών θα σας δώσει αυτοπεποίθηση κατά την παράδοση των μαθημάτων, αλλά και θα διασφαλίσει ότι τα μαθήματά σας θα είναι ισορροπημένα.

Εξετάσαμε ήδη τα δύο πρώτα:

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ:

Ποιες δεξιότητες και γνώσεις πρέπει να εξασκήσουν οι εκπαιδευόμενοι;

2. ΣΗΜΕΙΟ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ:

Ποιες γνώσεις/δεξιότητες μπορούν να αξιοποιηθούν; Ποιο είναι το επίπεδο ικανοτήτων;

Τι άλλο πρέπει να λάβετε υπόψη σας για να είστε κατάλληλα προετοιμασμένοι;

3. ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το επόμενο βήμα είναι να σκεφτείτε την πραγματική ακολουθία των δραστηριοτήτων που θα κάνουν οι μαθητές. Εξετάστε τις επιμέρους δεξιότητες και τα πεδία γνώσεων: ποιες δραστηριότητες είναι κατάλληλες για να τις αποκτήσουν, να τις εκπαιδεύσουν και τελικά να τις εφαρμόσουν οι

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.9.

Σκέψεις σχετικά με τις
γλωσσικές προϋποθέσεις
των μαθητών σας

εκπαιδευόμενοι; Ποια μαθησιακά βήματα τους βοηθούν να προσεγγίσουν τον μαθησιακό στόχο;

Πράγματι, υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι αλληλουχίας των δραστηριοτήτων, μερικοί είναι περισσότερο **συμπερασματικοί** και άλλοι περισσότερο **επαγωγικοί**, αλλά ορισμένες συστάσεις μπορούν να δοθούν ανεξάρτητα από αυτό:

- ✓ **ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ - ΜΕΛΕΤΗ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ** είναι μια μέθοδος διδασκαλίας που σας υποστηρίζει στην οργάνωση των μαθημάτων σας. Περιγράφει τρία στάδια που θα εμφανιστούν σε κάθε καλά σχεδιασμένο μάθημα

ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ: Όπως γνωρίζουμε, είναι σημαντικό για την αυτονομία του εκπαιδευόμενου, να μοιραζόμαστε τον μαθησιακό στόχο μαζί του. Αλλά ενισχύει επίσης τη δεκτικότητα των μαθητών να τους δίνεται η ευκαιρία να συντονιστούν με το θέμα του μαθήματος. Στη φάση *Ενεργοποίησης* παρέχετε στους μαθητές ερεθίσματα που ενεργοποιούν τις υπάρχουσες γνώσεις των μαθητών στον τομέα του μαθήματος και έτσι τους προετοιμάζετε να συνδέσουν το νέο με το γνωστό. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με δραστηριότητες όπως ένα κουίζ, εικόνες, μουσική, συζητήσεις, καταιγισμό ιδεών ή αφήγηση ιστοριών. Από τη μία πλευρά αυτό παρέχει το πλαίσιο για τον μαθησιακό σας στόχο, από την άλλη είναι επίσης ένας πολύ καλός τρόπος για να ενεργοποιήσετε θετικά συναισθήματα, τα οποία είναι ένα από τα πιο ζωτικά συστατικά που υποστηρίζουν τη μάθηση. Τα θετικά συναισθήματα μας επιτρέπουν να διευρύνουμε τις σκέψεις μας, να κάνουμε συνδέσεις και να είμαστε πιο δημιουργικοί.

Σε αυτή τη φάση οι μαθητές σας μπορούν επίσης να ενεργοποιήσουν εκ νέου τις γνώσεις που ήδη έχουν σχετικά με το θέμα.

ΜΕΛΕΤΗ: Αυτή είναι η φάση κατά την οποία οι μαθητές αποκτούν συνείδηση μιας συγκεκριμένης πτυχής της γλώσσας, η οποία μπορεί να αφορά οποιοδήποτε γλωσσικό πεδίο, συνήθως μια γραμματική δομή. Στη φάση αυτή οι μαθητές ανακαλύπτουν συστηματικά το φαινόμενο, το αναλύουν, το αναπαράγουν και εξασκούνται στη χρήση του. Ως δάσκαλος θα πρέπει να εστιάσετε στην ακρίβεια και να δώσετε χρόνο και χώρο σε κάθε μεμονωμένο μαθητή να κατανοήσει και να εξασκηθεί.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ: Τώρα δώστε στους μαθητές χώρο για να εφαρμόσουν το φαινόμενο που μελετήθηκε. Παρέχετε μια εργασία, που επιτρέπει στους μαθητές να εξασκήσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις και δεξιότητες σε ένα ρεαλιστικό πλαίσιο. Ιδανικά μέσω της αυτοματοποίησης οι μαθητές θα επιτύχουν έναν ορισμένο βαθμό ευχέρειας.

Οι τρεις αυτές φάσεις δεν πρέπει να εκλαμβάνονται ως ένα αυστηρό γραμμικό πρόγραμμα για το μάθημα. Στην πραγματικότητα, μπορούν να εμφανίζονται επανειλημμένα κατά τη διάρκεια του μαθήματός σας ανάλογα με την πολυπλοκότητα του περιεχομένου και την ανάγκη από την πλευρά των μαθητών.

- ✓ Γενικά, προχωρήστε από τις εύκολες προς τις σύνθετες εργασίες, αναπτύσσοντας τις ικανότητες των μαθητών. Σε σχέση με αυτό, μπορείτε επίσης να σκεφτείτε πόση κατεύθυνση δίνουν οι εργασίες. Υπάρχει μόνο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.10.

Συμμετοχή - Μελέτη -
Ενεργοποίηση - Διαδοχή
μαθησιακών δραστηριοτήτων

μία σωστή απάντηση ή η εργασία επιτρέπει την ατομική διαφοροποίηση. Ξεκινήστε με έντονα κατευθυνόμενα και προχωρήστε σε πιο ανοιχτά καθήκοντα.

4. ΠΡΟΤΥΠΑ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ

Αφού αποφασίσετε ποιες μαθησιακές δραστηριότητες θα προετοιμάσετε, είναι απαραίτητο να σκεφτείτε τον τρόπο με τον οποίο θέλετε να εκτελεστούν. Ποιο μοτίβο αλληλεπίδρασης θα εξυπηρετούσε περισσότερο τον σκοπό της δραστηριότητας;

Η μορφή αλληλεπίδρασης που επιλέγετε μπορεί να επιτρέψει την ανταλλαγή μεταξύ των εκπαιδευομένων και έτσι να ενισχύσει την κοινωνική μάθηση μέσω της συνεργασίας. Η θετική δυναμική της ομάδας βελτιώνει πάρα πολύ τα κίνητρα και τη συμμετοχή στην τάξη. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις μορφές αλληλεπίδρασης ρίξτε μια ματιά στην ενότητα 4.

5. ΠΟΡΟΙ / ΜΕΣΑ

Αυτό μοιάζει με απλή τυπική διαδικασία, αλλά για να αισθάνεστε σίγουροι στην τάξη πρέπει να έχετε οργανώσει τις πηγές σας και τα μέσα που χρησιμοποιείτε. Σκεφτείτε καλά ποιους πόρους και ποια μέσα θα χρησιμοποιήσετε και, στη συνέχεια, σχεδιάστε καλά τι θα προετοιμάσετε για την ανάπτυξή τους, ώστε να τα έχετε πρόχειρα και να μη χάνετε πολύ χρόνο για να τα τακτοποιήσετε. Αν χρησιμοποιείτε λευκό ή έξυπνο πίνακα, βοηθά επίσης να σχεδιάσετε πώς θα τον χρησιμοποιήσετε. Τι σκοπεύετε να γράψετε; Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε χρώματα για να βελτιώσετε την κατανόηση; Τι μπορεί να δώσει τη θέση του σε νέες σημειώσεις και τι πρέπει να μείνει μέχρι το τέλος του μαθήματος; Βοηθάει ακόμη και να κάνετε ένα μικρό σκίτσο για να συνειδητοποιήσετε τη δομή των σημειώσεών σας στον πίνακα.

6. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Μια άλλη χρήσιμη πτυχή της προετοιμασίας του μαθήματος, εκτός από τις μαθησιακές δραστηριότητες, είναι να αποκτήσετε επίγνωση των δραστηριοτήτων διδασκαλίας σας. Παρόλο που το μάθημα πρέπει να επικεντρώνεται γύρω από τους μαθητές και η ενεργός συμμετοχή τους είναι το κλειδί για ένα επιτυχημένο μάθημα, υπάρχουν πολλοί τρόποι να ενισχύσετε ακριβώς αυτό μέσω της συμπεριφοράς σας.

Και από την άλλη πλευρά, η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας σας μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά, αν διαχειρίζεστε τις δραστηριότητές σας με σύνεση. Πώς δίνω οδηγίες αποτελεσματικά; Πώς αλληλεπιδρώ με τους μαθητές στις διάφορες φάσεις του μαθήματος; Πότε μπορώ να προετοιμάσω την επόμενη δραστηριότητα για μια ομαλή εξέλιξη χωρίς να χάνεται χρόνος για τυπικές λεπτομέρειες;

7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Όπως συζητήσαμε στο κεφάλαιο 3.1, η εργασία με διαφανείς μαθησιακούς στόχους έχει το πλεονέκτημα ότι επιτρέπει την ιχνηλασιμότητα της μαθησιακής επιτυχίας. Αυτό ισχύει για τον εκπαιδευτικό, ο οποίος μπορεί να αξιολογήσει, αν ο στόχος επιτεύχθηκε ή αν είναι απαραίτητη η παρακολούθηση. Αλλά είναι επίσης ένα ακόμη βήμα προς την αυτονομία του μαθητή. Επομένως, θα πρέπει οπωσδήποτε να σκεφτείτε τη διαδικασία αξιολόγησης κατά το σχεδιασμό των μαθημάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.11.

Διδακτικές
δραστηριότητες:
Αναζήτηση του ρόλου του
δασκάλου

Η ενότητα 5 είναι αφιερωμένη στην αξιολόγηση, και μπορείτε να μάθετε περισσότερα για το πώς να ενσωματώσετε αποτελεσματικές τεχνικές αξιολόγησης στη διδασκαλία σας.

Ένα εργαλείο του ευρηματικού σχεδιασμού μαθημάτων είναι η αυτοαξιολόγηση. Εάν κρατάτε λεπτομερείς σημειώσεις κατά τη διαδικασία σχεδιασμού του μαθήματός σας, είναι εύκολο να τις πάρετε και να τις σχολιάσετε μετά το πέρας του μαθήματος. Κρατήστε σημειώσεις σχετικά με το τι πήγε καλά και τι χρειάζεται βελτίωση. Αυτό σας γλιτώνει από πολλή προετοιμασία την επόμενη φορά που θα θελήσετε να χρησιμοποιήσετε τον προγραμματισμό του μαθήματός σας ως πόρο.

Πρότυπο για τον προγραμματισμό μαθήματος

Μάθημα:
Μαθησιακός στόχος:

Χρόνος	Βήμα εκμάθησης	Δραστηριότητα Μάθησης	Μοτίβο αλληλεπίδρασης	Γλικά και Μέσα	Δραστηριότητα Διδασκαλίας

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αυτό το υπόδειγμα (παράρτημα 3.12.) για το δικό σας σχεδιασμό μαθήματος. Στην αρχή μπορεί να σας φαίνονται πολλά αυτά που πρέπει να λάβετε υπόψη σας κατά το σχεδιασμό των μαθημάτων, αλλά με το χρόνο και την εμπειρία πολλές από αυτές τις πτυχές θα γίνουν ρουτίνα. Παρ' όλα αυτά, όταν είστε νέοι στη διδασκαλία, όλα αυτά είναι παράγοντες που συμβάλλουν στην επιτυχή διδασκαλία, γι' αυτό σας ενθαρρύνουμε να τα έχετε κατά νου.

Συνιστούμε επίσης να δώσετε χρονική εκτίμηση για τις επιμέρους δραστηριότητες, ώστε να παρακολουθείτε τη διαχείριση του χρόνου σας κατά την παράδοση του μαθήματος.

Είναι επίσης χρήσιμο για τους μαθητές σας να τους λέτε πόσο χρόνο έχουν για να ολοκληρώσουν μια εργασία.

Παραμείνετε ευέλικτοι!

Μια τελευταία συμβουλή σχετικά με την εκτέλεση: Ένα σχέδιο είναι απλώς ένα σχέδιο και απαιτεί τροποποιήσεις όταν βρεθεί αντιμέτωπο με την πραγματικότητα. Εξάλλου, στοχεύουμε σε μια γλωσσική εκμάθηση με επίκεντρο τον εκπαιδευόμενο, οπότε δεν είναι απίθανο να αλλάξουν και οι εκπαιδευόμενοι την πορεία του μαθήματος. Το σχέδιο μαθήματος και ο μαθησιακός του στόχος μπορούν ακόμα να σας δείξουν τον δρόμο για το τι μπορεί να συντομευτεί ή να παραλειφθεί ή πού πρέπει να εμβαθύνετε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.12.

Σχεδιάστε το δικό σας
σχέδιο μαθήματος

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Βρείτε περισσότερες συμβουλές για τον προγραμματισμό μαθημάτων:

<https://education.yourdictionary.com/for-teachers/tips-for-writing-lesson-plans.html>

Περισσότερα για τον οπισθοδρομικό σχεδιασμό:

LINCDIRE (2017). Σεμινάριο 5: Το πρότυπο εργασίας προσανατολισμένο στη δράση.

<https://www.youtube.com/watch?v=6MWMgkFiEHc>

Περισσότερα για το σχεδιασμό μαθημάτων:

Budden, J. (2008). Σχεδιασμός μαθήματος. British Council.

<https://www.teachingenglish.org.uk/article/lesson-planning>

Περισσότερα για τα πρότυπα αλληλεπίδρασης:

Τι είναι το ELT; Zakime, A. (2021). Τι είναι τα μοτίβα αλληλεπίδρασης; <https://www.whatiselt.com/single-post/2019/01/29/What-are-Patterns-of-Interaction>

Περισσότερα για την Ενεργοποίηση-Μελέτη-Δραστηριότητα:

Robertson, C. (2021). Σχεδιασμός 1. British Council. <https://www.teachingenglish.org.uk/article/planning-1>.

και
Weller, D. (2021). Τι είναι το Engage - Study - Activate;

<https://www.barefooteflteacher.com/blog/what-is-engage-study-activate>

Περισσότερα για τον αντίκτυπο των συναισθημάτων στη μάθηση δείτε αυτό το βίντεο:

Cambridge University Press Espana (2016). Πώς τα συναισθήματα επηρεάζουν τη μάθηση.

<https://www.youtube.com/watch?v=EW7FBndUPe8>

Και

Immordino-Yang, M. H. (2016). Ed-Talk: Μάθηση με έναν συναισθηματικό εγκέφαλο.

<https://www.youtube.com/watch?v=DEeo350WQrs>

4. Παράγοντες για τη συμμετοχή των μαθητών

Εσωτερική διαφοροποίηση: σχεδιασμός δραστηριοτήτων για μια διαφορετική ομάδα μαθητών

Μπορεί να διδάσκετε σε ένα περιβάλλον, όπου οι μαθητές ομαδοποιούνται ανάλογα με το επίπεδο ικανοτήτων τους στο **ΚΕΠΑ**. Αυτό βέβαια βοηθάει πάρα πολύ στο σχεδιασμό μαθημάτων για τις ανάγκες της ομάδας των μαθητών σας. Αλλά ακόμη και αν οι μαθητές σας μπορεί να έχουν περάσει το ίδιο εισαγωγικό τεστ, θα υπάρχει πάντα κάποια ποικιλομορφία στην τάξη. Και στην πραγματικότητα, όσο κι αν κάνει τη διδασκαλία πιο δύσκολη, κάνει επίσης την εμπειρία της τάξης πιο πλούσια για όλους. Σκεφτείτε τη δική σας ομάδα μαθητών. Ποιες πτυχές της ποικιλομορφίας εμφανίζονται στην τάξη σας;

Φυσικά, κατά τη διδασκαλία ενηλίκων, αρχίζουν να συνυπάρχουν άνθρωποι από διαφορετικούς κόσμους, με άλλη ζωή, άλλες εμπειρίες...

Διαφορετικές ...

- ✓ Χώρες προέλευσης
- ✓ Κύριες γλώσσες
- ✓ Κοινωνικοπολιτισμικό υπόβαθρο
- ✓ Συνήθειες μελέτης
- ✓ Θρησκευτικές πεποιθήσεις
- ✓ Μαθησιακές παραδόσεις
- ✓ Μαθησιακές προτιμήσεις
- ✓ Περαιτέρω γλωσσικές δεξιότητες
- ✓ Επίπεδα εκπαίδευσης
- ✓ Ηλικίες
- ✓ Κίνητρα για την εκμάθηση της γλώσσας
- ✓ Βαθμοί παρακίνησης
- ✓ Ενδιαφέροντα
- ✓ ....

Και, παρά το κοινό επίπεδο του ΚΕΠΑ, θα υπάρχουν διαφορές στις γλωσσικές δεξιότητες και γνώσεις.

Ο εκπαιδευτικός έχει στη διάθεσή του διάφορα εργαλεία για να αντιμετωπίσει αυτές τις ετερογένειες: εργαλεία εσωτερικής διαφοροποίησης.

Αυτές οι τεχνικές διδασκαλίας ανταποκρίνονται στις διαφορετικές ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των μαθητών και αποσκοπούν στο να τους δώσουν τις καλύτερες δυνατές πιθανότητες να επιτύχουν τους μαθησιακούς τους στόχους.

Αυτές οι τεχνικές διαφοροποίησης δεν αποσκοπούν μόνο στην εξισορρόπηση των διαφορών, αλλά και στην αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων από αυτές τις ετερογένειες και στη βέλτιστη υποστήριξη των επιμέρους μαθητών.

Ας ρίξουμε μια ματιά στα διάφορα εργαλεία εσωτερικής διαφοροποίησης που μπορείτε να εφαρμόσετε για να κάνετε τα μαθήματά σας να λειτουργούν για όλη την τάξη:

Ομαδοποίηση σε ομοιογενείς ομάδες

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.13.

Ποικιλότητα τάξη

Μπορεί να έχει νόημα σε διάφορα πλαίσια, όταν γίνεται ομαδοποίηση για δραστηριότητες στην τάξη, να επιλέγονται ομάδες που είναι ομοιογενείς ως προς μια συγκεκριμένη πτυχή, π.χ. επίπεδο ικανοτήτων, πρώτη γλώσσα, χώρα καταγωγής, ηλικία, προσωπικά ενδιαφέροντα κ.λπ.

Ειδικά αν διδάσκετε μια πολύ διαφορετική ομάδα σε ένα μη τυπικό περιβάλλον, ανεξάρτητα από τα επίπεδα του ΚΕΠΑ, θα πρέπει να ορίσετε ομάδες με ομοιογενές επίπεδο ικανοτήτων και να αναθέσετε κατάλληλες εργασίες που μπορούν να φέρουν σε πέρας με τις δεξιότητές τους, ώστε να μην υπάρχουν μεμονωμένοι μαθητές από τους οποίους να έχετε υπερβολικά πολλές ή υπερβολικά λίγες απαιτήσεις.

Για άλλες εργασίες, ειδικά όταν εργάζονται με μια πολυγλωσσική προσέγγιση, θα μπορούσε να είναι διδακτικά χρήσιμο αν μια ομάδα μοιράζεται την ίδια πρώτη γλώσσα, προκειμένου να συγκρίνουν γραμματικές δομές, λεξιλόγιο ή πολιτισμικές πτυχές και να αλληλοϋποστηρίζονται στις ειδικές προκλήσεις που είναι κοινές για τους μαθητές με κοινή πρώτη γλώσσα.

Κάποιες άλλες φορές μπορεί να είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό αν οι μαθητές ομαδοποιηθούν ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους. Για παράδειγμα, ορισμένοι μαθητές θα ασχοληθούν με μια εργασία με θέμα τον αθλητισμό και άλλοι με τη μουσική.

Σε αυτά τα συγκεκριμένα περιβάλλοντα, η ομοιογενής ομαδοποίηση μπορεί να αξιοποιηθεί για τη βελτιστοποίηση της αποτελεσματικότητας της διδασκαλίας σας.

Ομαδοποίηση σε ετερογενείς ομάδες

Μπορείτε επίσης να αξιοποιήσετε την ποικιλομορφία στην τάξη δημιουργώντας ετερογενείς ομάδες. Η ετερογένεια, π.χ. στο επίπεδο ικανοτήτων, στη χώρα προέλευσης, στο προσωπικό υπόβαθρο κ.λπ.

Όσον αφορά τις ικανότητες των μαθητών, τα διαφορετικά επίπεδα μπορούν επίσης να αποτελέσουν πλεονέκτημα. Ένας μαθητής μπορεί να καθοδηγήσει έναν άλλο σε μια εργασία και με αυτόν τον τρόπο να ελέγξει και τις δικές του γνώσεις και δεξιότητες. Αν αυτό γίνει με ευαισθησία, μπορεί να αποτελέσει γόνιμο έδαφος για συνεργατική μάθηση στην τάξη.

Για πολλές επικοινωνιακές εργασίες, η ομαδοποίηση σε ετερογενείς ομάδες μπορεί να βοηθήσει να ξεπεραστεί το προσομοιωτικό περιβάλλον στο οποίο περιορίζονται πολλές δραστηριότητες του μαθήματος. Αν οι μαθητές έχουν διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο, διαφορετικές απόψεις, διαφορετικές εμπειρίες, μπορείτε να εργαστείτε με αυτά τα επικοινωνιακά **κενά** για να δώσετε την ευκαιρία για πραγματική ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μαθητών.

Επίπεδο δυσκολίας

Αν θέλετε να συνεργαστείτε με μια ομάδα διαφορετικών επιπέδων δεξιοτήτων σε μια εργασία, έχετε επίσης διάφορες επιλογές για να αντιδράσετε στις διαφορετικές απαιτήσεις, ενώ τους βάζετε να εργάζονται στην ίδια εργασία.

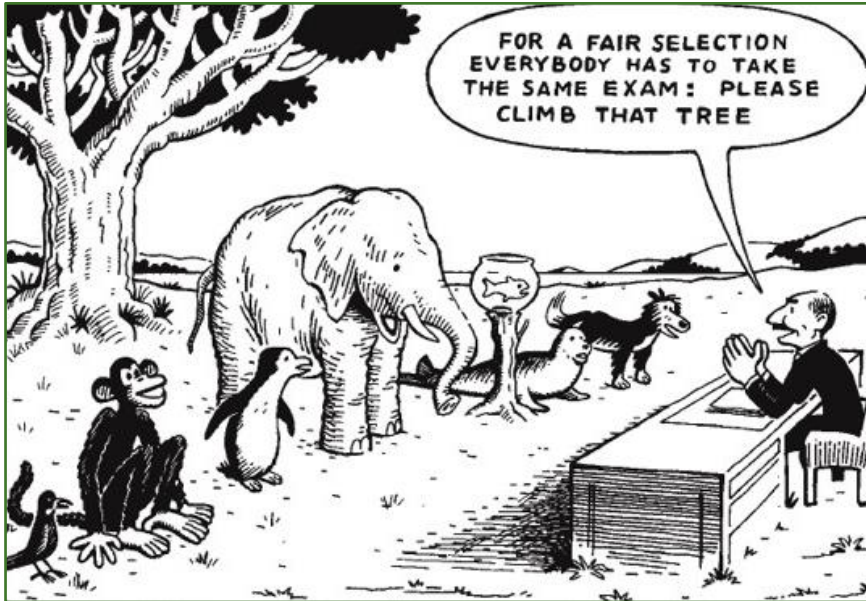
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.14.

Ομοιογενής ομαδοποίηση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.15.

Ετερογενής ομαδοποίηση

Σχήμα 4: Πηγή: Πηγή: <https://mathcoachblog.com>

Μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον όγκο ή την επιβάρυνση της εργασίας με επιπλέον προκλήσεις για τους πιο δυνατούς μαθητές.

Μπορείτε να έχετε διαφορετικές ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ, για παράδειγμα, αφήστε τους πιο δυνατούς μαθητές να προβάρουν προφορικά έναν διάλογο, ενώ οι πιο αδύναμοι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να τον καταγράψουν.

Θα μπορούσατε να παρέχετε στους μαθητές μια ποικιλία ΥΛΙΚΩΝ ΒΟΗΘΕΙΑΣ, που θα ικανοποιούν τις διαφορετικές ανάγκες υποστήριξης όλων των μαθητών.

Ή θα μπορούσατε να χωρίσετε μια εργασία σε διάφορα τμήματα διαφορετικού ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΤΗΤΑΣ και να τα κατανείμετε ανάλογα με τις ικανότητες των μαθητών.

Αυτά τα εργαλεία θα σας επιτρέψουν να σχεδιάσετε το μάθημά σας με μαθητοκεντρικό τρόπο, ενώ παράλληλα θα τους βάζετε να εργάζονται πάνω στο ίδιο θέμα ή περιεχόμενο.

Ενεργοποίηση των μαθητών και ο ρόλος του εκπαιδευτικού σε ένα διαδραστικό περιβάλλον

Η παροχή ενός περιβάλλοντος στην τάξη που ενθαρρύνει τους μαθητές να συμμετέχουν ενεργά έχει μια σειρά από συνέπειες που είναι ευεργετικές για την επιτυχία των μαθητών.

- ✓ Μια διαδραστική τάξη επιτρέπει σε όλους να εξασκηθούν στην επικοινωνία στη γλώσσα-στόχο.
- ✓ Μέσω της ενεργού συμμετοχής, η γνώση επεξεργάζεται βαθύτερα.
- ✓ Η ενεργός συμμετοχή προάγει τη συνεργασία στην τάξη, η οποία αποτελεί κίνητρο και πολύτιμη κοινωνική δεξιότητα.
- ✓ Οι διαδραστικές τάξεις είναι μαθητοκεντρικές και προωθούν την αυτονομία των μαθητών.

Πώς μπορείτε λοιπόν εσείς ως δάσκαλος να κάνετε την αλληλεπίδραση να συμβεί;

Χρόνος ομιλίας των μαθητών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.16.

Εσωτερική διαφοροποίηση
ανά επίπεδο δυσκολίας

Ένας κοινός δείκτης για μια διαδραστική τάξη είναι το ποσοστό του χρόνου ομιλίας των μαθητών σε σύγκριση με τον χρόνο ομιλίας του δασκάλου. Ο δάσκαλος που μιλάει στη γλώσσα-στόχο είναι φυσικά αναπόφευκτος σε πολλές καταστάσεις στην τάξη: Ο ρόλος του δασκάλου είναι ανεκτίμητος στην εξήγηση σύνθετων θεμάτων, στη διευκρίνιση παρεξηγήσεων και στην παροχή οδηγιών. Συχνά, η ομιλία του δασκάλου είναι η τεχνική που εξοικονομεί περισσότερο χρόνο για να διασφαλιστεί ότι όλοι λαμβάνουν τα ίδια στοιχεία με σαφή και δομημένο τρόπο. Η προφορική παραγωγή του δασκάλου είναι επίσης πολύτιμο αυθεντικό προφορικό υλικό στη γλώσσα-στόχο για να το προσλάβουν οι μαθητές και επομένως αποτελεί πάντα έναν τρόπο για την εξάσκηση της ακουστικής κατανόησης. Από την άλλη πλευρά, σε πολλά μαθήματα χάνονται επίσης ευκαιρίες για τους μαθητές να μιλήσουν αν οι εκπαιδευτικοί αναλώνουν πολύ χρόνο μιλώντας οι ίδιοι.

Ακόμα και σε ένα μέρος του μαθήματος που "μιλάει ο δάσκαλος" υπάρχει χώρος για τους μαθητές να συμμετέχουν ενεργά. Πριν δώσετε οποιαδήποτε εξήγηση σχετικά με τη γραμματική ή το λεξιλόγιο, θα μπορούσατε να ρωτήσετε τους μαθητές. Να είστε υπομονετικοί όμως και να τους δώσετε λίγο χρόνο να επεξεργαστούν την ερώτηση. Αυτή η στρατηγική έχει πολλά οφέλη. Μπορεί να δώσει στους μαθητές μια αίσθηση επιτυχίας και ενδυνάμωσης, εκπαιδεύει τη γλωσσική επίγνωση και ακόμη και αν η απάντηση δεν είναι σωστή μπορείτε να δημιουργήσετε μια ατμόσφαιρα πειραματισμού, όπου οι μαθητές θα βιώσουν ότι τους επιτρέπεται να κάνουν υποθέσεις και να εξερευνήσουν τη γλώσσα-στόχο.

Νήματα

Ένας άλλος τρόπος για να εξασφαλιστεί χώρος για την ενεργό συμμετοχή των μαθητών είναι να ελαχιστοποιηθεί ο χρόνος παράδοσης του εκπαιδευτικού. Ένα χρήσιμο εργαλείο για να γίνει πιο αποτελεσματική η διαχείριση της τάξης και επομένως να μείνει περισσότερος χρόνος για τις μαθησιακές δραστηριότητες είναι η χρήση νημάτων. Τα νήματα είναι ρουτίνες της τάξης, με τις οποίες οι μαθητές εξοικειώνονται και θα τις εκτελούν με την πάροδο του χρόνου χωρίς να χρειάζονται οδηγίες. Αυτό θα μπορούσε να είναι μια συγκεκριμένη διάταξη δραστηριοτήτων, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε διαφορετικά πλαίσια, όπως *Four corners* (<https://www.theteachertoolkit.com/index.php/tool/four-corners>) ή *Think - pair - share* (<https://www.barefootteflteacher.com/blog/what-are-thinking-routines>). Ή θα μπορούσε να είναι ένα επικοινωνιακό τελετουργικό με το οποίο μπορείτε να ξεκινήσετε ή να τελειώσετε τα μαθήματά σας. Σε προχωρημένα επίπεδα, αυτό θα μπορούσε να είναι σύντομες παρουσιάσεις από τους μαθητές, ενώ σε πιο αρχάριους θα μπορούσε να είναι η έναρξη της εβδομάδας μιλώντας για το πώς πέρασαν το Σαββατοκύριακο ή για ένα συγκεκριμένο θέμα που σχετίζεται με το μάθημα, όπως τι έφαγαν οι μαθητές (φαγητό) ή πώς έφτασαν στο μάθημα (μέσα μεταφορών).

Γεωγραφία της τάξης

Ο ρόλος του μαθησιακού περιβάλλοντος έχει απασχολήσει ιδιαίτερα την έρευνα σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης τα τελευταία χρόνια. Ενώ η Ενότητα 2 επικεντρώθηκε στη δημιουργία ενός θετικού κλίματος για τη μάθηση, ας ρίξουμε μια σύντομη ματιά στο πώς η φυσική διάταξη της τάξης μπορεί να ενισχύσει τη μάθηση για μια πιο διαδραστική εμπειρία.

Καθώς στοχεύουμε να δημιουργήσουμε ένα επικοινωνιακό διαδραστικό περιβάλλον στην τάξη, πρέπει να εξετάσουμε την υποδομή υπό αυτό το πρίσμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

3.17.

Αύξηση του χρόνου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.18.

Γεωγραφία της τάξης για
διαδραστικά μαθήματα -
προβληματισμός

Συχνά τα τραπέζια και οι καρέκλες στήνονται σε σειρές με κατεύθυνση προς τον εκπαιδευτικό, ο οποίος βρίσκεται στην ίδια προοπτική με τον κλασικό πίνακα, τον έξυπνο πίνακα ή την οθόνη προβολής. Σε πολλές περιπτώσεις αυτό μπορεί να είναι κατάλληλο για να επιτρέπει σε κάθε μαθητή να έχει ανεμπόδιση θέα στις οδηγίες του καθηγητή. Υπάρχουν όμως και άλλοι δείκτες, που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, κατά τη διαρρύθμιση του μαθησιακού περιβάλλοντος:

- ✓ Πόσο εύκολη είναι η αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών; Πόσο καλά μπορούν οι μαθητές να βλέπουν ο ένας τον άλλον, να βλέπουν ο ένας τις αντιδράσεις του άλλου και να επικοινωνούν μεταξύ τους; Οι οπτικές γραμμές στο χώρο επιτρέπουν στους μαθητές να αισθάνονται ως μέρος μιας συνεργαζόμενης ομάδας;
- ✓ Πόσο εύκολο είναι για έναν εκπαιδευτικό να εργαστεί με διαφορετικά πρότυπα αλληλεπίδρασης; Πόσο ευέλικτη είναι η υποδομή της τάξης ώστε να μπορεί να προσαρμοστεί σε εργασία σε ζεύγη, σε ομάδες ή σε παιχνίδια που απαιτούν μετακίνηση σε ολόκληρη την τάξη;
- ✓ Υπάρχει επίσης χώρος για τους μαθητές να επεξεργαστούν τη γνώση ατομικά με συγκέντρωση;
- ✓ Υπάρχουν ευκαιρίες για τους μαθητές να αλληλεπιδράσουν με τον χώρο και να εμπλακούν δημιουργικά;

Δεν επιτρέπουν όλες οι αίθουσες διδασκαλίας μια τόσο μεγάλη ευελιξία. Ειδικά, αν οι αίθουσες διδασκαλίας είναι πολύ μικρές, η αλλαγή του σκηνικού για ορισμένες δραστηριότητες είναι περίπλοκη και απαιτεί πολύ χρόνο. Ακόμα περισσότερο είναι απαραίτητη μια έξυπνη γεωγραφία της τάξης.

Μερικές συμβουλές για γρήγορες αλλαγές που θα κάνουν τον χώρο πιο ευέλικτο:

- ✓ Τοποθετήστε τα τραπέζια σε σχήμα U αντί για σειρές. Οι μαθητές μπορούν να αλληλεπιδρούν και να βλέπουν ο ένας τον άλλον, αλλά και την κορυφή της αίθουσας, όπου συχνά δίνονται οδηγίες. Αν κάνετε πολλές ομαδικές εργασίες, η ομαδοποίηση των τραπεζιών μπορεί επίσης να ταιριάζει περισσότερο στο μάθημά σας από ό,τι οι σειρές.
- ✓ Αφήστε λίγο ελεύθερο χώρο όπου είναι εύκολο να μετακινηθείτε για δραστηριότητες παιχνιδιών, παιχνίδια ρόλων ή δραστηριότητες καρουζέλ και συνεντεύξεις.
- ✓ Χρησιμοποιήστε τους τέσσερις τοίχους της τάξης ως χώρο ενεργητικής μάθησης. Μπορείτε να κρεμάσετε φύλλα χαρτιού για να αναπτύξουν οι ομάδες καταιγισμούς ιδεών, χάρτες μυαλού κ.λπ. και να κρεμάσετε αργότερα τα αποτελέσματα. Ή μπορείτε να δημιουργήσετε αφίσες με θέματα κατάρτισης με τους εκπαιδευόμενους και να τις κρεμάσετε.
- ✓ Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε το χώρο στον τοίχο για διαδραστικές παρεμβάσεις. Δώστε στους μαθητές χώρο για να συλλέγουν μαθησιακούς στόχους που τους ενδιαφέρουν ή ακόμη και να συλλέγουν συμβουλές μάθησης για τους συμμαθητές τους, όπως συνδέσμους για χρήσιμες ιστοσελίδες, podcasts ή βίντεο στο YouTube.

Εργασία με διαφορετικές “αποστολές” και κοινωνικές μορφές για να κρατάτε τους μαθητές απασχολημένους

Ειδικά αν παραδίδετε εντατικά μαθήματα επί πολλές ώρες την ημέρα και αρκετές ημέρες την εβδομάδα, αξίζει να σκεφτείτε πώς να αναμείξετε τις δραστηριότητες στην τάξη. Ακόμη και με ενήλικες μαθητές, τα μονότονα μαθήματα που κινούνται με τον ίδιο ρυθμό θα είναι εξαντλητικά τόσο για τους μαθητές όσο και για τον εκπαιδευτικό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

3.19.

Γεωγραφία της τάξης
για διαδραστικά

Επομένως, είναι χρήσιμο να σκεφτείτε πώς θα οργανώσετε τη διδακτική σας συνεδρία και να προσπαθήσετε να συμπεριλάβετε διαφορετικούς ρυθμούς, ερεθίσματα και μορφές εργασίας. Ένας πολύ συχνά παραμελημένος παράγοντας, που μπορεί να υποστηρίξει αποτελεσματικά τη μάθηση, είναι η κίνηση. Και αυτό δεν περιορίζεται μόνο στα παιδιά, αλλά ισχύει και για τους ενήλικες εκπαιδευόμενους:

- ✓ Η σωματική δραστηριότητα ενισχύει την προσοχή και σκοτώνει την πλήξη.
- ✓ Τα διαλείμματα στον εγκέφαλο μπορούν να βοηθήσουν στην επεξεργασία των νεοαποκτηθεισών γνώσεων ή δεξιοτήτων και μπορούν να βοηθήσουν τον εγκέφαλο να οργανωθεί.
- ✓ Η σωματική κίνηση ενεργοποιεί την σποραδική και περιβαλλοντική μας μνήμη.

Ένας άλλος λόγος για να αναμειγνύετε τη σκηνοθεσία των μαθημάτων σας είναι η εξυπηρέτηση όλων των μαθησιακών προτιμήσεων. Η παροχή μιας μεγάλης ποικιλίας δραστηριοτήτων στην τάξη και υλικού μελέτης θα συμβάλει στο να πάρετε μαζί σας όλους τους μαθητές.

Υπάρχουν πολλές παράμετροι, με τις οποίες μπορείτε να παίξετε για να βρείτε έναν καλό, ποικίλο ρυθμό για τα μαθήματά σας. Δοκιμάστε το ρυθμό με τον οποίο μπορείτε να παίξετε:

Ποικίλα μοτίβα αλληλεπίδρασης

Επιλέξτε μοτίβα αλληλεπίδρασης σκόπιμα. Ποιο είδος περιβάλλοντος εξυπηρετεί καλύτερα τη φύση της δραστηριότητας: εργασία με το πλήρες γκρουπ, σε ομάδες, σε ζεύγη ή ατομικά; Όλες οι διατάξεις είναι επιλέξιμες για ορισμένες δραστηριότητες του μαθήματος, οπότε εναλλάσσετε τις δραστηριότητες για να επιτρέψετε διαφορετικό είδος αλληλεπίδρασης και να βελτιστοποιήσετε την αποτελεσματικότητα της δραστηριότητας.

Ποικίλες δραστηριότητες και καθήκοντα

Ακόμη και αν εργάζεστε με ένα βιβλίο διδασκαλίας, οι εργασίες δεν είναι απαραίτητο να γίνονται ατομικά καθισμένοι σε ένα γραφείο με ένα στυλό στο χέρι. Φυσικά, μπορείτε να διαφοροποιήσετε τα μοτίβα αλληλεπίδρασης, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, αλλά μπορείτε επίσης να αλλάξετε τη μορφή της ίδιας της δραστηριότητας. Μπορείτε να συμπεριλάβετε κίνηση, π.χ. με μια δραστηριότητα καρουζέλ, παιχνίδια ρόλων, να παρέχετε απτικό υλικό για να μετακινούνται οι μαθητές και να το φέρνουν με τη σωστή σειρά, οπτικό υλικό που υποστηρίζει την κατανόηση, να ρυθμίσετε την εργασία ως παιχνίδι ή απλώς να έχετε διαφορετικούς σταθμούς μάθησης όπου οι μαθητές μετακινούνται από εργασία σε εργασία.

Εξισορρόπηση όλων των τομέων ικανοτήτων

Βεβαιωθείτε ότι όλες οι ικανότητες εκπαιδεύονται στα μαθήματά σας. Δώστε χώρο στις δεκτικές ικανότητες της ακρόασης και της ανάγνωσης και υποστηρίξτε την κατανόησή τους μέσω προπαρασκευαστικών τεχνικών. Δώστε επίσης σημασία στις παραγωγικές ικανότητες της γραφής και της ομιλίας και δώστε χρόνο για να προετοιμάσετε τους μαθητές γι' αυτές. Για να διευκολύνετε την εκπαίδευση όλων των ικανοτήτων εξίσου, μπορείτε να σκεφτείτε τι πρέπει να γίνει πρόσωπο με πρόσωπο και τι μπορεί να γίνει ως εργασία για το σπίτι. Αλλά ακόμη και αν αναθέσετε την ανάγνωση και τη γραφή στην κατ' οίκον εργασία,

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.20.

Ενεργοποίηση μαθητών

δώστε στους μαθητές εργαλεία και στρατηγικές για να προετοιμαστούν για αυτές τις εργασίες στα δια ζώσης μαθήματα. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προετοιμασία για τις ικανότητες, δείτε τους συνδέσμους.

Χρησιμοποιείτε διαφορετικό το υλικό και συμπεριλάβετε αυθεντικό περιεχόμενο

Κάποια από τα υλικά που βρίσκετε στα βιβλία μαθημάτων μπορεί να φαίνονται κατασκευασμένα ή μη αυθεντικά για τους μαθητές. Το υλικό έχει σχεδιαστεί ειδικά για το επίπεδο δεξιοτήτων τους και επομένως είναι λιγότερο πολύπλοκο, αλλά και λιγότερο σχετικό από το αυθεντικό περιεχόμενο. Αυτή η απλούστευση είναι συχνά απαραίτητη για να προκαλέσει τους εκπαιδευόμενους βήμα προς βήμα και να τους δώσει την αυτοπεποίθηση να επιτύχουν πρόοδο. Παρ' όλα αυτά, οι μαθητές σας έχουν μεγάλο κέρδος αν, στα μαθήματά σας, συμπληρώνετε το βιβλίο με αυθεντικό περιεχόμενο.

Μπορείτε να συμπεριλάβετε πραγματικούς χάρτες, χρονοδιαγράμματα, φυλλάδια, αποκόμματα εφημερίδων, φυλλάδια, διαφημιστικές αφίσες κ.λπ. από τον καθημερινό τους κόσμο, γεγονός που δίνει στους μαθητές την αυτοπεποίθηση να αντιμετωπίσουν και να αλληλεπιδράσουν με το νέο τους περιβάλλον και μπορεί ακόμη και να τους δώσει προσανατολισμό. Προσέξτε όμως να μην τους καταβάλλετε και να τους παρέχετε υποστηρικτικά εργαλεία.

Ένα άλλο είδος "περιεχομένου του πραγματικού κόσμου" με το οποίο οι μαθητές θα έρχονται συνεχώς αντιμέτωποι στη γλώσσα-στόχο είναι οι κάθε είδους διαδικτυακοί πόροι. Μπορείτε να τους χρησιμοποιήσετε σε όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων, όπως η έρευνα για το ωράριο λειτουργίας, η συμπλήρωση μιας φόρμας, η κράτηση εισιτηρίων για το τρένο ή τον κινηματογράφο ή η έρευνα για ένα συγκεκριμένο θέμα. Αυτό μπορεί να δώσει στους μαθητές μια ισχυρή αίσθηση αυτοαποτελεσματικότητας για τη χρήση της γλώσσας-στόχου εκτός της τάξης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.21.

Συμπερίληψη αυθεντικού περιεχομένου ως μαθησιακό υλικό

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Διαβάστε περισσότερα για τη διδασκαλία της γραμματικής:

Budden, J. (2021). *Jazzing up grammar*. British Council.
<https://www.teachingenglish.org.uk/article/jazzing-grammar>

Διαβάστε περισσότερα για την εσωτερική διαφοροποίηση:

Διαφοροποίηση στην τάξη ESOL. <https://esol.britishcouncil.org/content/teachers/staff-room/teaching-articles/differentiation-esol-classroom>

Διαβάστε περισσότερα για το χρόνο ομιλίας των μαθητών:

<https://www.cune.edu/academics/resource-articles/chatting-it-how-increase-student-talk-time-esl-classroom>

Διαβάστε περισσότερα για τα νήματα:

Dossetor, J. (2021). *Σχεδιασμός μαθημάτων*. British Council.
<https://www.teachingenglish.org.uk/article/course-planning>

Διαβάστε περισσότερα για τις ρουτίνες σκέψης:

<https://www.barefootteflteacher.com/blog/what-are-thinking-routines>

Παρακολουθήστε αυτό το βίντεο για τα μαθησιακά περιβάλλοντα:

Robinson, Ken (2016). Ο Sir Ken Robinson και τα μαθησιακά περιβάλλοντα. HundrED.
<https://www.youtube.com/watch?v=gNYEPsyJdhc>

Διαβάστε περισσότερα για τις στρατηγικές ενεργητικής μάθησης:

<https://teaching.berkeley.edu/active-learning-strategies>

Kuczala, M. (2015). Η κιναισθητική τάξη: Διδασκαλία και μάθηση μέσω της κίνησης. TEDxAshburn.
<https://www.youtube.com/watch?v=41gtxgDfY4s>

Περισσότερα για την προετοιμασία των μαθητών για την ακρόαση:

<https://www.teachingenglish.org.uk/article/a-framework-planning-a-listening-skills-lesson>

Διαβάστε περισσότερα σχετικά με την προετοιμασία των μαθητών για τη συγγραφή:

<https://www.teachingenglish.org.uk/article/planning-a-writing-lesson>

Διαβάστε περισσότερα σχετικά με την προετοιμασία των μαθητών για την ομιλία:

<https://www.teachingenglish.org.uk/article/reluctant-talkers-1>

Διαβάστε περισσότερα για τη μάθηση βάσει εργασιών:

<https://www.teachingenglish.org.uk/article/making-time-tasks-still-covering-syllabus>

Διαβάστε περισσότερα σχετικά με το διαφορετικό περιεχόμενο της τάξης:

Weller, D. (2021). *Οι τέσσερις τύποι του πλαισίου της τάξης*. The Barefoot TEFL Teacher.
<https://www.barefootteflteacher.com/blog/four-types-of-context>

Συμπέρασμα

Η Ενότητα 3 επικεντρώθηκε στη σημασία του σκόπιμου σχεδιασμού μαθημάτων, θέτοντας ουσιαστικούς μαθησιακούς στόχους για τις απαιτήσεις της συγκεκριμένης ομάδας μαθητών σας. Με τη συμμετοχή των μαθητών στη διαδικασία καθορισμού αυτών, η διδασκαλία σας θα αυξήσει το σκοπό της και η μάθηση στην τάξη θα βελτιώσει την αποτελεσματικότητά της. Με τη διαφάνεια της διαδικασίας, οι μαθητές συνειδητοποιούν τι μαθαίνουν, γιατί το μαθαίνουν και επίσης πώς τα καταφέρνουν. Αυτό καθιστά τη μάθηση μετρήσιμη τόσο για τους εκπαιδευτικούς όσο και για τους μαθητές. Μέσω της διαφάνειας των μαθησιακών στόχων, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να προωθήσουν την αυτονομία των μαθητών, έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της σύγχρονης γλωσσικής διδασκαλίας.

Αυτό θα βοηθήσει τους μαθητές να γίνουν ενεργοί χρήστες της γλώσσας στη ζωή τους έξω από την τάξη και θα τους βοηθήσει να αναλάβουν την ευθύνη για τη δική τους μαθησιακή πορεία. Ιδανική προϋπόθεση για την ενεργοποίηση των μαθητών στο πλαίσιο του μαθήματος είναι ένα επικοινωνιακό, συνεργατικό και ζωντανό μαθησιακό περιβάλλον που παρακινεί τους μαθητές να συμμετέχουν πλήρως. Περιλαμβάνοντας μια ποικιλία εργασιών, κοινωνικών μορφών, ικανοτήτων και περιεχομένου, ο εκπαιδευτικός έχει τα μέσα να σχεδιάσει διαδραστικά μαθήματα που απευθύνονται σε μια διαφορετική ομάδα μαθητών.

Για να γίνει αυτό σκόπιμα, είναι απαραίτητη η ενδελεχής προετοιμασία. Σας παρέχουμε μια στρατηγική για το πώς να κάνετε την προετοιμασία με συστηματικό τρόπο ξεκινώντας από τους μαθησιακούς στόχους, ώστε να θέσετε τον εκπαιδευόμενο στο επίκεντρο σε κάθε βήμα της διαδικασίας.

Παράρτημα 3.1. Σκέψεις σχετικά με τους μαθησιακούς στόχους

Σκεφτείτε για λίγο το τελευταίο σας μάθημα. Προσδιορίστε τι ήταν αυτό που οι μαθητές θα έπρεπε να είναι σε θέση να κάνουν στο τέλος του μαθήματος, το οποίο δεν ήταν σε θέση να κάνουν πριν

Οι σημειώσεις σας

Παράρτημα 3.2. Σκέψεις για τους υπογραμμισμένους όρους και γλωσσάριο

Αυτή η δραστηριότητα σας παρέχει εμπειριστατωμένες πληροφορίες σχετικά με τους όρους που επισημαίνονται σε αυτή την ενότητα. Στον πρώτο πίνακα μπορείτε να συγκεντρώσετε στιδήποτε σας έρχεται στο μυαλό όταν ακούτε αυτόν τον όρο. Αν γνωρίζετε ήδη την έννοια, σημειώστε τις βασικές πτυχές της. Στη δεύτερη σελίδα σας δίνουμε έναν ορισμό για να τον συγκρίνετε με τις διαπιστώσεις σας.

Οι σημειώσεις σας

Προσανατολισμός με βάση την ικανότητα / Προσανατολισμός με βάση τις δεξιότητες	
CEFR - ΚΕΠΑ Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες	
Αυτονομία του μαθητή	
Η πολύγλωσση προσέγγιση	
Συμπερασματική προσέγγιση διδασκαλίας έναντι επαγωγικής προσέγγισης διδασκαλίας	
Κενά επικοινωνίας	

<p>Προσανατολισμός με βάση την ικανότητα / Προσανατολισμός με βάση τις δεξιότητες</p>	<p>Ο προσανατολισμός με βάση την ικανότητα (με βάση τις δεξιότητες) αποτελεί βασική αρχή της διδασκαλίας γλωσσών από τη δεκαετία του 1970. Δίνει έμφαση στις δεξιότητες που καθιστούν τους μαθητές ικανούς να ενεργούν στην ξένη γλώσσα: δεκτικές δεξιότητες όπως η ακρόαση και η ανάγνωση και παραγωγικές δεξιότητες όπως η ομιλία και η γραφή.</p> <p>Διαβάστε περισσότερα: Teflpedia (2021). <i>Διδασκαλία γλωσσών με βάση τις ικανότητες</i>. https://teflpedia.com/Competency-based Language Teaching</p>
<p>CEFR - ΚΕΠΑ Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες</p>	<p>Το ΚΕΠΑ - το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες, που θεσπίστηκε για πρώτη φορά το 2001 από το Συμβούλιο της Ευρώπης, παρέχει ένα πλαίσιο για τη διακρατική συγκρισιμότητα των επιπέδων δεξιοτήτων των γλωσσικών μαθητών. Η ταξινόμησή του σε έξι επίπεδα δεξιοτήτων (A1, A2, B1, B2, Γ1 και Γ2) είναι ευρέως διαδεδομένη ως εργαλείο βαθμολόγησης των γλωσσικών ικανοτήτων των μαθητών. Για τα παραπάνω επίπεδα δεξιοτήτων το ΚΕΠΑ παραθέτει περιγραφικούς δείκτες "μπορώ να κάνω" σε όλους τους τομείς δεξιοτήτων, ώστε να καταστεί μετρήσιμη η ατομική μαθησιακή πρόοδος.</p> <p>Βρείτε το εδώ: Συμβούλιο της Ευρώπης (2020). Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες: Μάθηση, διδασκαλία, αξιολόγηση - Συνοδευτικός τόμος. Εκδόσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, Στρασβούργο. https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4</p>
<p>Αυτονομία του μαθητή</p>	<p>Τα μαθήματα που ακολουθούν την αρχή της αυτονομίας του μαθητή υποστηρίζουν τους μαθητές να αναστοχάζονται πάνω στη δική τους μαθησιακή διαδικασία. Μέσω του αυτοαναστοχασμού οι μαθητές αποκτούν τον έλεγχο και αναλαμβάνουν την ευθύνη για το τι και πώς θέλουν να μάθουν. Τους δίνει επίσης τη δυνατότητα να μαθαίνουν ανεξάρτητα και να μεταφέρουν τη μάθηση έξω από την τάξη και στην ατομική τους κατάσταση ζωής.</p>
<p>Η πολύγλωσση προσέγγιση</p>	<p>Η πολύγλωσση προσέγγιση έχει ως στόχο να αξιοποιήσει τις πολύγλωσσες γνώσεις και την εμπειρία που οι μαθητές φέρνουν στην τάξη. Η ενσωμάτωση των γλωσσικών εμπειριών των μαθητών προάγει την αυτο-αναστοχαστική μάθηση και επίσης επικυρώνει και αξιοποιεί τις δεξιότητες που ήδη διαθέτουν και έτσι εμπλέκει τους μαθητές.</p> <p>Για μια πηγή σχετικά με τις πολυγλωσσικές προσεγγίσεις, που παρέχει θεωρία, αλλά και δραστηριότητες για την πολυγλωσσική τάξη, δείτε: Heugh, K. et al. (2019). <i>Χρήση πολύγλωσσων προσεγγίσεων: από τη θεωρία στην πράξη</i>. British Council. https://issuu.com/britishcouncilindia/docs/using_multilingual_approaches_resource_book</p>
<p>Συμπερασματική προσέγγιση διδασκαλίας έναντι επαγωγικής προσέγγισης διδασκαλίας</p>	<p>Η συμπερασματική προσέγγιση διδασκαλίας είναι δασκαλοκεντρική. Τα μοτίβα και οι δομές της γλώσσας-στόχου εξηγούνται ρητά από τον εκπαιδευτικό και στη συνέχεια εκπαιδεύονται από τους μαθητές σύμφωνα με τους κανόνες που παρουσιάζονται.</p> <p>Η επαγωγική προσέγγιση διδασκαλίας επικεντρώνεται στους μαθητές. Ο δάσκαλος φέρνει τους μαθητές αντιμέτωπους με ένα φαινόμενο και τους ενθαρρύνει να προβληματιστούν οι ίδιοι σχετικά με τη συστηματικότητα και τους κανόνες. Αυτό εμπλέκει τους μαθητές και ενισχύει την αυτονομία των μαθητών, την κριτική σκέψη και προάγει τη βαθύτερη κατανόηση του γλωσσικού συστήματος.</p> <p>Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με αυτό διαβάστε: https://www.tefl.com.mx/inductive-and-deductive/</p>

Κενά επικοινωνίας

Σε μια επικοινωνιακή προσέγγιση εκμάθησης γλωσσών, **τα κενά** μπορούν να παρέχουν αυθεντικούς λόγους επικοινωνίας μεταξύ των μαθητών και έτσι να αυξήσουν τα κίνητρα και τον χρόνο ομιλίας των μαθητών. Τα κενά μπορεί να είναι διαφορές σε εμπειρίες, γνώσεις, απόψεις κ.λπ.

Διαβάστε περισσότερα για τα κενά:

Rees, G. (2021). *Βρείτε το κενό - αύξηση της ομιλίας στην τάξη*. British Council.

<https://www.teachingenglish.org.uk/article/find-gap-increasing-speaking-class>

Ποιοι από τους ακόλουθους μαθησιακούς στόχους είναι προσανατολισμένοι στη δράση και σχετίζονται με τη ζωή των μαθητών εκτός της τάξης;

Περιεχόμενο

Οι μαθητές μπορούν να ολοκληρώσουν σωστά τις εργασίες του βιβλίου.
Οι μαθητές μπορούν να εκφράσουν με απλές λέξεις ότι δεν γνωρίζουν τον σωστό όρο στη γλώσσα-στόχο.
Οι μαθητές μπορούν να εξηγήσουν πώς σχηματίζονται τα συγκριτικά και υπερθετικά επίθετα.
Οι μαθητές μπορούν να ρωτήσουν τους συνομιλητές τους για τους λόγους της συμπεριφοράς ή της στάσης τους.
Οι μαθητές μπορούν να ρωτήσουν φίλους ή συναδέλφους αν θέλουν να συμμετάσχουν μαζί τους σε μια δραστηριότητα.
Οι μαθητές μπορούν να συμπληρώσουν επίσημα έντυπα με τα προσωπικά τους στοιχεία.
Οι μαθητές μπορούν να δηλώσουν ασθένεια στην εργασία τους.
Οι μαθητές γνωρίζουν τους τύπους του αορίστου των ανώμαλων ρημάτων.
Οι μαθητές μπορούν να καταλάβουν σημαντικές πληροφορίες από τα ένθετα συσκευασίας των φαρμάκων.

Παράρτημα 3.4. Μετρήσιμη πρόοδος

Με αυτή τη δραστηριότητα μπορείτε να εκπαιδεύσετε τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές να κάνουν την πρόοδο μετρήσιμη, θέτοντας μαθησιακούς στόχους προσανατολισμένους στη δράση.

Περιεχόμενο

Επιλέξτε έναν από τους μαθησιακούς στόχους του παρακάτω πίνακα και σκεφτείτε μια συγκεκριμένη αποστολή που αντιστοιχεί στην εκπαιδευόμενη δεξιότητα. Σκεφτείτε ένα σενάριο που αφορά την ομάδα των μαθητών σας και σχεδιάστε μια δραστηριότητα γύρω από αυτό. Υποθέστε ότι οι επιμέρους λειτουργικές δεξιότητες που απαιτούνται (απαραίτητο λεξιλόγιο, γραμματική, ρεαλιστικές εκτιμήσεις) έχουν ήδη καθοριστεί στο μάθημα κι έχει γίνει η αναγκαία εκμάθηση.

What you will do

This unit is about meeting people. These are the skills you will practise. Which are the most useful for you? Tick the boxes.

Listening and speaking

Skill	Skill code
☐ Talk about people's lives and things they did in the past	Lr/E2.2a, 2b, 2c, 2d; Sc/E2.2c, 2d, 3a, 3b
☐ Meet and greet people	Lr/E2.1d, 6b; Sd/E2.1a; Sc/E2.1a
☐ Apologise and give reasons	Sc/E2.3d
☐ Describe people	Sc/E2.2f, 3f

Reading and writing

Skill	Skill code
☐ Write about things that happened in the past	Ww/E2.1b; Rw/E2.3a, 4a
☐ Write about people and their lives	Wt/E2.1a; Ws/E2.1a
☐ Read texts about people and their lives	Rw/E2.2a, 1b; Rt/E2.1a, 4a; Rs/E2.1b

1 Ίδρυμα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (2021). ESOL Learner Materials, Entry 2, Unit 2. <https://esol.excellencegateway.org.uk/content/etf700>

Παράδειγμα:

Ικανότητα: Να ζητάτε συγγνώμη και να αιτιολογείτε

Εργασία για τους μαθητές σας: Ομαδοποιηθείτε σε ζευγάρια. Ο ένας από εσάς είναι ο καθηγητής ξένων γλωσσών και ο άλλος είναι ένας μαθητής, ο οποίος έρχεται πολύ αργά στο μάθημα. Κάντε έναν διάλογο ξεκινώντας με τον μαθητή να ζητάει συγγνώμη. Μετά την ολοκλήρωση του διαλόγου εναλλάσσονται.

Παράρτημα 3.5. Τύποι μαθησιακών στόχων

Με αυτή τη δραστηριότητα μπορείτε να εξασκηθείτε στη διάκριση μεταξύ διαφορετικών τύπων μαθησιακών στόχων. Αυτό σας βοηθά να σχεδιάζετε μαθήματα προσανατολισμένα στη δράση που επιτρέπουν στους εκπαιδευόμενους να εξελίσσονται σε όλους τους τομείς ικανοτήτων.

Περιεχόμενο

Διαβάστε τους παρακάτω μαθησιακούς στόχους και ταξινομήστε τους στις κατηγορίες ΓΝΩΣΕΙΣ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ και ΣΤΑΣΕΙΣ.

	ΓΝΩΣΗ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ	ΣΤΑΣΗ
Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να ονομάσουν όλα τα βοηθητικά ρήματα			
Οι μαθητές μπορούν να αναγνωρίζουν όλα τα γράμματα			
Οι μαθητές μπορούν να ζητήσουν από τον εκπαιδευτικό να επαναλάβει μια ερώτηση.			
Οι μαθητές μπορούν να προβληματιστούν σχετικά με τα κίνητρά τους για την εκμάθηση της γλώσσας-στόχου.			
Οι μαθητές μπορούν να αναφέρουν τι έκαναν το Σαββατοκύριακο.			
Οι μαθητές μπορούν να αναφέρουν τις σημαντικότερες αργίες στη χώρα-στόχο.			
Οι μαθητές γνωρίζουν τα ονόματα των πιο σημαντικών τροφίμων.			
Οι μαθητές μπορούν να προσαρμόσουν τη μαθησιακή διαδικασία στις μαθησιακές τους προτιμήσεις.			
Οι μαθητές μπορούν να απευθύνονται στο προσωπικό ενός καταστήματος κατάλληλα.			
Οι μαθητές μπορούν να ρωτήσουν τους συνομιλητές τους ποιο είναι και από πού προέρχονται.			
Οι εκπαιδευόμενοι γνωρίζουν σε ποιο πλαίσιο πρέπει να απευθύνονται σε ένα πρόσωπο επίσημα ή ανεπίσημα			

Παράρτημα 3.6. Μαθησιακοί στόχοι με επίκεντρο τον μαθητή

Ο σχεδιασμός μαθημάτων με επίκεντρο τον μαθητή πρέπει να λαμβάνει υπόψη και την προοπτική του ίδιου του εκπαιδευόμενου. Αυτή η δραστηριότητα σας προκαλεί να βρείτε μαθησιακούς στόχους σχετικούς με την ομάδα των μαθητών σας.

Περιεχόμενο

Σκεφτείτε μια ομάδα μαθητών σας. Ποιοι ευρείς μαθησιακοί στόχοι προσανατολισμένοι στη δράση μπορούν να καλύψουν μια διδακτική συνεδρία και να οδηγήσουν σε μια επικοινωνιακή κατάσταση, με την οποία οι μαθητές σας μπορεί να έρθουν αντιμέτωποι στην πραγματική τους ζωή;

Καταγράψτε τις ιδέες σας:

Παράρτημα 3.7. Συμμετοχή των μαθητών στον καθορισμό των μαθησιακών στόχων

Η συμμετοχή των εκπαιδευόμενων στη διαδικασία καθορισμού των μαθησιακών στόχων είναι σημαντική αν θέλετε να προωθήσετε την αυτονομία των εκπαιδευόμενων. Αυτή η δραστηριότητα σας παρακινεί να σκεφτείτε τρόπους για το πώς θα επιτύχετε τη συμμετοχή τους.

Περιεχόμενο

Σκεφτείτε την ομάδα των μαθητών σας. Σκεφτείτε πόσο πρόθυμοι είναι να μοιραστούν τα προσωπικά τους κίνητρα για την εκμάθηση της γλώσσας.

Μπορείτε να σκεφτείτε παιχνιδιάρικους τρόπους για να ξεκινήσετε μια ανταλλαγή απόψεων σχετικά με αυτό στο πλαίσιο της τάξης;

Αυτή η δραστηριότητα σας ενθαρρύνει να προβληματιστείτε διεξοδικά σχετικά με την αφετηρία των μαθητών σας κατά το σχεδιασμό των δραστηριοτήτων του μαθήματος.

Περιεχόμενο

Ανατρέξτε στη λίστα που καταρτίσατε στη δραστηριότητα 6 με τους μαθησιακούς στόχους που ταιριάζουν στην ομάδα των μαθητών σας. Ποιον μαθησιακό στόχο καταγράψατε για τους μαθητές σας; Σκεφτείτε ποιες γνώσεις και δεξιότητες χρειάζονται οι εκπαιδευόμενοι σας για να φέρουν εις πέρας αυτό το έργο. Κοιτάξτε το παρακάτω σχήμα και σκεφτείτε ποιες επιμέρους γνώσεις του γλωσσικού συστήματος, πολιτισμικές γνώσεις και δεξιότητες έχουν ήδη οι μαθητές σας και ποιες πρέπει να εκπαιδευτούν σε κάθε τομέα ικανοτήτων.

=

Καταγράψτε τα για κάθε τομέα ικανοτήτων:

Παράρτημα 3.9. Λαμβάνοντας υπόψη τις γλωσσικές προϋποθέσεις των μαθητών σας

Αυτή η δραστηριότητα θα σας βοηθήσει να εκτιμήσετε τις γλωσσικές προϋποθέσεις των μαθητών σας για την εκμάθηση της γλώσσας και θα σας ευαισθητοποιήσει για τις ιδιαίτερες προκλήσεις που μπορεί να αντιμετωπίζουν μεμονωμένοι μαθητές.

Περιεχόμενο

Σκεφτείτε έναν από τους μαθητές σας και κάντε κάποια έρευνα για την πρώτη του γλώσσα. Μπορείτε να το κάνετε αυτό διαβάζοντας το άρθρο της Wikipedia για τη γλώσσα ή παίρνοντας συνέντευξη από ένα άτομο που μιλάει τη γλώσσα αυτή. Ποιες πτυχές της γλώσσας που διδάσκετε θα είναι ιδιαίτερα δύσκολες για αυτόν τον μαθητή, όσον αφορά τους γλωσσικούς τομείς του λεξιλογίου, της γραμματικής, της ορθογραφίας ή της φωνητικής;

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ	ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ	ΦΩΝΗΤΙΚΗ

Παράρτημα 3.10. Συμμετοχή - Μελέτη - Ενεργοποίηση: Αλληλουχία μαθησιακών δραστηριοτήτων

Η οργάνωση των μαθημάτων σας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εύρεση της κατάλληλης δυναμικής για τις προγραμματισμένες μαθησιακές δραστηριότητες. Αυτή η δραστηριότητα θα σας βοηθήσει να εξασκηθείτε σε μια ρουτίνα *συμμετοχής - μελέτης - ενεργοποίησης*.

Περιεχόμενο

Ανατρέξτε στη δραστηριότητα 3.6 και 3.8 και σκεφτείτε τα μαθησιακά βήματα που θα οδηγήσουν τους μαθητές στον στόχο του μαθήματος. Βάλτε τα σε μια σειρά που να επιτρέπει στους μαθητές να επιτύχουν. Ποιες δραστηριότητες θα οδηγήσουν καλύτερα στην επίτευξη αυτών των μαθησιακών βημάτων; Εφαρμόστε τη μέθοδο διδασκαλίας Συμμετοχή - Μελέτη - Ενεργοποίηση για να προετοιμάσετε ένα καλά σχεδιασμένο μάθημα.

Παράρτημα 3.11. Διδακτικές δραστηριότητες: Αναζήτηση του ρόλου του δασκάλου

Ως δάσκαλος μπορείτε να ενισχύσετε την επιτυχία των μαθητών υποστηρίζοντάς τους σε κάθε τους βήμα. Ανάλογα με τις διάφορες πτυχές των μαθημάτων σας, αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της συμπεριφοράς και των ενεργειών του εκπαιδευτικού στην τάξη.

Περιεχόμενο

Με ποια συμπεριφορά και ποιες ενέργειες μπορείτε ως εκπαιδευτικός να επιτύχετε να ...

... παρακινήσετε τους μαθητές;

... υποστηρίζετε τους μαθητές ατομικά;

... να παρατηρείτε την πρόοδο των μαθητών;

... εμπλέξετε τους μαθητές;

... υποστηρίζετε τον αναστοχασμό των μαθητών σχετικά με τη δική τους γλωσσική εκμάθηση;

Παράρτημα 3.12. Σχεδιάστε το δικό σας σχέδιο μαθήματος

Σχεδιάστε το δικό σας σχέδιο μαθήματος. Χρησιμοποιήστε το υπόδειγμα που παρέχεται στην ενότητα και χρησιμοποιήστε τα ευρήματά σας από τις δραστηριότητες 3.6., 3.8. και 3.10. για να συμπληρώσετε το υπόδειγμα.

Περιεχόμενο

Λάβετε υπόψη όλες τις προηγούμενες εκτιμήσεις σας και σχεδιάστε ένα σχέδιο μαθήματος χρησιμοποιώντας το πρότυπο με βάση τον μαθησιακό στόχο για τους μαθητές σας. Χρησιμοποιήστε το υπόδειγμα στην επόμενη σελίδα.

Μάθημα: Μαθησιακός στόχος:

Χρόνος	Βήμα εκμάθησης	Δραστηριότητα Μάθησης	Μοτίβο αλληλεπίδρασης	Υλικά και Μέσα	Δραστηριότητα Διδασκαλίας

Παράρτημα 3.13. Ποικιλότητα τάξη

Η γλωσσική τάξη είναι συνήθως από την αρχή πολύμορφη. Φυσικά, κατά τη διδασκαλία ενηλίκων, συναντώνται μια μεγάλη ποικιλία κόσμων ζωής, εμπειριών και βιογραφιών. Αυτή η δραστηριότητα σας βοηθά να συνειδητοποιήσετε την ποικιλομορφία της τάξης σας.

Περιεχόμενο

Σκεφτείτε τη δική σας ομάδα μαθητών. Ως προς ποιες πτυχές διαφέρουν μεταξύ τους; Και με ποιον τρόπο αυτό επηρεάζει το μαθησιακό κλίμα;

Παράρτημα 3.14. Ομοιογενής ομαδοποίηση

Όταν σχεδιάζετε δραστηριότητες μαθήματος για μια ποικιλόμορφη ομάδα μαθητών, μπορεί να έχει νόημα να κατανέμετε τις ομαδικές εργασίες σε ομοιογενείς ομάδες.

Περιεχόμενο

Ομαδοποίηση με ομοιογένεια σημαίνει να συγκεντρώσετε σε μια ομάδα εργασίας μαθητές που μοιράζονται κάποιο κοινό χαρακτηριστικό. Θα μπορούσαν να έχουν παρόμοια ηλικία, να βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο ικανοτήτων, να μοιράζονται την ίδια πρώτη γλώσσα, την ίδια χώρα καταγωγής, ή τα ίδια προσωπικά ενδιαφέροντα.

Διαλέξτε μία από τις προαναφερθείσες πτυχές και σκεφτείτε ένα σενάριο όπου θα ήταν σκόπιμο να υπάρχει μια ομοιογενής ομαδοποίηση.

Κρατήστε σημειώσεις:

Παράρτημα 3.15. Ετερογενής ομαδοποίηση

Σε ένα άλλο πλαίσιο, μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμο να ομαδοποιούνται τα άτομα ετερογενώς και με αυτόν τον τρόπο να αξιοποιείται στο έπακρο η ποικιλομορφία στην τάξη.

Περιεχόμενο

Επιλέξτε μία από τις αναφερόμενες πτυχές (επίπεδο ικανοτήτων, χώρα προέλευσης, προσωπικό υπόβαθρο) και σκεφτείτε ένα σενάριο όπου θα επιλέγατε μια ετερογενή ομάδα.

Κρατήστε σημειώσεις:

Παράρτημα 3.16. Εσωτερική διαφοροποίηση ανά επίπεδο δυσκολίας

Αν θέλετε οι μαθητές να εργάζονται μαζί σε μια εργασία παρά το διαφορετικό επίπεδο δεξιοτήτων των μαθητών, έχετε στη διάθεσή σας διάφορα εργαλεία εσωτερικής διαφοροποίησης.

Περιεχόμενο

Σκεφτείτε μια άτυπη τάξη με μαθητές που έχουν διαφορετικές ικανότητες. Επιλέξτε μία από τις παρακάτω εργασίες και σκεφτείτε ποια εργαλεία διαφοροποίησης θα μπορούσατε να εφαρμόσετε για να αντιμετωπίσετε τις διαφορετικές ανάγκες, ικανότητες και ενδιαφέροντα των μαθητών.

- Οργανώστε ένα πάρτι γενεθλίων
- Σχεδιάστε έναν περίπατο/εκδρομή της τάξης

Παράρτημα 3.17. Αύξηση του χρόνου ομιλίας των μαθητών

Το ποσοστό του χρόνου ομιλίας των μαθητών σε σχέση με τον χρόνο ομιλίας του εκπαιδευτικού είναι ένας πολύτιμος δείκτης για το πόσο διαδραστική είναι η τάξη σας. Αυτή η δραστηριότητα σας υποστηρίζει να σκεφτείτε πώς θα μπορούσατε να αυξήσετε τον χρόνο ομιλίας των μαθητών.

Περιεχόμενο

Ποιες επικοινωνιακές δραστηριότητες που συνήθως αναλαμβάνετε ως εκπαιδευτικός στην τάξη θα μπορούσαν να εκτελεστούν από τους μαθητές;

Καταγράψτε τα εδώ και δοκιμάστε τα στην τάξη:

Παράρτημα 3.18. Γεωγραφία στην τάξη για διαδραστικά μαθήματα - προβληματισμός

Αλλάζοντας την διαρρύθμιση στην τάξη σας, μπορείτε να βελτιώσετε τη διαδραστικότητα και να ενθαρρύνετε την ενεργό συμμετοχή των μαθητών. Αξιολογήστε το σημερινό περιβάλλον διδασκαλίας σας υπό αυτό το πρίσμα.

Περιεχόμενο

Φτιάξτε ένα σκίτσο του περιβάλλοντος της τάξης σας με τη μορφή χάρτη. Σημειώστε τα στοιχεία της τάξης που χρησιμοποιούνται για τα μαθήματα, όπως τραπέζια, καρέκλες, πίνακες, αφίσες, οθόνες κ.λπ. Στη συνέχεια, συμπεριλάβετε τους μαθητές και εσείς ως εκπαιδευτικός αναρωτηθείτε: Ποιες κοινές θέσεις παίρνετε στο ρόλο του εκπαιδευτικού; Ποια είναι η ακτίνα κίνησης των μαθητών; Τέλος, σχεδιάστε βέλη, που δείχνουν τι είδους επικοινωνία και μεταξύ ποιων λαμβάνει χώρα στην τάξη.

Παράρτημα 3.19. Γεωγραφία στην τάξη για διαδραστικά μαθήματα - μετασχηματισμός

Αφού προβληματιστήκατε για το πραγματικό περιβάλλον διδασκαλίας σας στην προηγούμενη δραστηριότητα, τώρα ήρθε η ώρα να σκεφτείτε τις αλλαγές που θα μπορούσαν να βελτιώσουν τη διαδραστικότητα στην τάξη.

Περιεχόμενο

Κοιτάξτε ξανά το σκίτσο σας και ελέγξτε το με τους αναφερόμενους δείκτες. Αν πιστεύετε ότι η τρέχουσα κατάσταση της τάξης σας μπορεί να βελτιωθεί, φτιάξτε ένα νέο σκίτσο, όπου αυτό θα λαμβάνεται υπόψη.

Παράρτημα 3.20. Ενεργοποίηση μαθητών

Η μονότονη διδασκαλία δεν είναι μόνο βαρετή για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές, αλλά και λιγότερο αποτελεσματική. Η παροχή ποικιλίας εργασιών, δραστηριοτήτων και κοινωνικών μορφών θα διεγείρει τους μαθητές και θα τους βοηθήσει να επεξεργαστούν εισερχόμενες πληροφορίες.

Περιεχόμενο

Κοιτάξτε την εργασία στο παράδειγμα. Πώς θα μπορούσατε να βάλετε τους μαθητές να εκτελέσουν την εργασία για να τους ενεργοποιήσετε;

Activity B • Words for describing people

- 1 These words and phrases are useful for describing people. Check the meaning of the words you don't know in your dictionary. Then put them in the correct part of the table.

Personality	Age	Size	Hair	Other information
nice funny	about 50	tall	grey	beard

bald   brown   slim   fair   in her 30s   helpful   in his early 60s
in his late 20s   kind   lively   blond   long   moustache
short (x2)   dark   small   quiet   serious   wears glasses

- 2 Add any other words you know.

Ίδρυμα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (2021). *ESOL Learner Materials, Entry 2, Unit 2.*
<https://esol.excellencegateway.org.uk/content/etf700>

Παράρτημα 3.21. Ενσωμάτωση αυθεντικού περιεχομένου ως μαθησιακό υλικό

Για να κάνουν το μαθησιακό περιεχόμενο πιο συναρπαστικό, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ενσωματώσουν αυθεντικό υλικό. Αυτό το "πραγματικό περιεχόμενο" θα μπορούσε να είναι χάρτες, χρονοδιαγράμματα, φυλλάδια, αποκόμματα εφημερίδων, αφίσες ή κάθε είδους διαδικτυακό περιεχόμενο.

Περιεχόμενο

Σκεφτείτε τους μαθητές σας. Ποιο αυθεντικό υλικό θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στα μαθήματα που είναι σχετικό με αυτούς; Επιλέξτε μια πηγή και αναπτύξτε ιδέες για το πώς να δομήσετε ένα μάθημα γύρω από αυτό το υλικό.

